БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 287 (18.165). • 12 декабрь 1981 йил, шанба • Баҳоси 2 тийин.

ЛЕНИН ВА ЛЕНИНИЗМ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Ленин ва ленинизм тўғрисида» номли китоби босмадан чиқарилди.

Тўпламга Леонид Ильичнинг турли йиллардаги нутқлари, докладлари, мақолалари ва табриккомаларида В. И. Ленин ва ленинизм тўғрисида айтган фикрлари киритилган.

Китобда таъкидланганидек, Ленининнинг фикри, ижтимоий ривожланишни ленинча анализ қилишнинг теранлиги ва олисни кўра билиши, Ленининг методи, унинг иш услуби унинг улуғ ишини давом эттирувчи барча кишилар учун сўнмас маёқ, ҳозирги ҳаётни тушунишда, бизнинг давримизда социализм учун курашчилар олдида, социализм ва коммунизм бунёдкорлари олдида пайдо бўлаётган проблемаларни ҳал этишда ишончли йўл, доно маслаҳатчи бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва ҳамиша шундай бўлиб қолаверади. «Шу боисдан, — деб ёзади Леонид Ильич Брежнев тўпламининг сўз бошида, — Ленин ғоялари қуроли қандай қўлланаётганлиги, Ленин васиятлари КПСС практикасида қандай амалга оширилаётганлиги билан танишиш коммунистик қурилишнинг актив қатнашчилари — совет кишилари учун ва айниқса ёшлар учун ҳам, шунингдек чет элдардаги китобхонларнинг муайян доираси учун ҳам каттагина қизиқиш уйғотиши ва фойдали бўлиши мумкин, деб ўйлайман».

Китоб Сиёсий адабиёт нашриётида чиқарилган ва «Горьковская правда» босмахонасида чоп этилган. (ТАСС).

ҚИШ ФАСЛИ — ИШ ФАСЛИ

● 1982 ЙИЛ БАҲОРИДА РЕСПУБЛИКАМИЗДА 12 МИНГ ГЕКТАР МАЙДОНГА ТОК, 20 МИНГ ГЕКТАР ЕРГА МЕВАЛИ ДАРАХТ КЎЧАТИ ЎТҚАЗИЛИШИ КЕРАК.

● БОҒБОН-СОҲИБКОРЛАРНИНГ ҚИШ ФАСЛИДА ҚИЛАДИГАН ИШЛАРИ НИМАЛАРДАН ИБОРАТ?

Республикамиз боғбон ва соҳибкорлари 1981 хўжалик йилини яхши кўрсаткичлар билан якунламоқдалар. Давлатга мева-узум сотиш, умумиттифоқ фондига маҳсулотлар топшириш план ва мажбуриятлари ортиғи билан бажарилди. Аҳолига қиш ва баҳор фаслида сотиш учун кўплаб ҳўл ва қуруқ мева, узум сақлаб қолинди. Эндиги вазифа ғалабани мустаҳкамлаш ва кенгайтиришдан иборат.

Боғбон ва соҳибкорларимиз 1982 йил баҳорида 12 минг гектар ерга ток, 20 минг гектар ерга мевали дарахт кўчатлари ўтқазишлари керак. Бу топшириқни муваффақиятли бажармоқ учун бирлашмамиз ва унинг жойлардаги хўжаликларида 30 миллион дона ток кўчати, кўп миқдорда мевали дарахт кўчати тайёрлаб қўйдик.

Боғдорчилик ва узумчиликда қиш фасли — иш фасли деган ҳақ гап бор. Бугун келаси йили баҳорда кўчатлар ўтқазиш учун янги ерлар очишимиз, ўғитлаб шудгорлашимиз, оқар сув муаммосини ҳал этишимиз керак. Шу мақсадда тоғ бағри зоналарини ўзлаштириш биринчи даражали аҳамиятга эгадир. Ерни шундай тайёрлашликки, баҳорда ўтқазилган ниҳоллар тўла ва бехато кўкарсин, тезроқ ҳосилга кирсин.

Бу муҳим ишни бажаришга масъул кишилар, техника воситалари, ёрдамчи материаллар ажратиш керак. Уларга баҳорги кўчат экишга ер тайёрлаш графиклари бериш ва ижросини текшириб бориш зарур, токи белгиланган яхши тадбирлар қоғозда қолиб кетмасин. Кўчатларнинг қайси навидан қанча кераклиги аниқ белгиланиши лозим. Баъзан баҳор фаслида айрим хўжаликлар кўчатларни кўп олади-да, турли сабаблар билан эка олмай қуритиб қўяди ёки кўчатлар етишмаслиги натижасида ер бўш қолади. Бунга йўл қўймаслигимиз керак. Ҳар қарич ер, ҳар туп кўчат ҳисобда бўлмоғи лозим.

Барча боғлар ва узумзорлар шу кунларда синчковлик билан кўздан кечириб чиқилмоғи керак. Бунинг сабаби бор. Айрим хўжаликларда дарахтлар қуриб, мева ва ток ниҳоллари сийраклашиб қоляпти, қуриган дарахтлар кесиляпти, токлар кўчириляпти. Синган ва кам ҳосил берадиганлари ҳам оз эмас. Мутахассислар бошчилигида ана шу нуқсонлар аниқланиб, уларнинг ўрни зудлик билан тўлдирилиши, бунинг учун қанча кўчат керак бўлиши олдиндан белгиланиши ва таъминот масаласи ҳал қилиниши зарур. Боғдорчилик ва узумчиликда бугунги ишни эртага қолдириб бўлмайди.

Айрим жойларда боғлар ва узумзорлар майда карталардан ташкил топган. Уларда механизациядан кенг кўламда фойдаланиб бўлмайди. Шунинг учун хўжаликларда ихтисослаштирилган, йирик карталардан иборат плантациялар ташкил этиш керак. Шунда қатор ораларига машиналар, механизм-агрегатлар ёрдамида ишлов бериш, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши химикатлар сепиш осонлашади, қўл меҳнатига эҳтиёж қолмайди. Кези келганда шуни айтиш керакки, бу йилги кузда об-ҳаво ҳар йилгидан қийқироқ келиши муносабати билан қишлоқ хўжалик зараркунандалари жон сақлаб қоляпти ва кўпайяпти. Унга қарши таъсирчан воситалар кўрилмоғи, химикатлардан ишнинг кўзини билиб, оқилона фойдаланилмоғи керак. Бу борада барча мутахассислар ташаббус кўрсатишлари, профилактик тадбирлар фақат аппаратлар ёрдамида ўтказилиши даркор.

Янги боғлар, узумзорлар ташкил этишда нав танлашга алоҳида эътибор бериш талаб этилади. Навли олма кўчатлари эккан хўжаликларда гектаридан 25 тоннагача ҳосил олиняпти. Навга эътибор берилмаганларида ҳосилдорлик 5—6 тонна атрофида бўлиб, ернинг «умри» бекорга ўтяпти, сарфланган меҳнат ва маблағ беҳуда кетмоқда. Бу борада хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари жиддий бош қотиришлари талаб этилади.

Бу йил мева ва узум кўп бўлиши туфайли токлар ҳам, мевали дарахтлар ҳам анча чарчади, озуқага муҳтож бўлиб қолди. Боғбон-соҳибкорларимиз қиш фаслида токлар ва мевали дарахтларга тупроқ унумдорлигига қараб камида икки марта яхоб суви беришлари керак. Ундан ташқари боғлар, узумзорлар учун ажратилган минерал ўғитлар норма бўйича белгиланган чуқурликка солиниши шарт. Ҳар гектарига 15—20 тонна органик ўғитлар бериш лозим. Ана шу тадбирлар амалга оширилганда келаси йили мева ва узум ҳосилдорлиги гектар бошига 25—30 центнер кўтарилади. Кўпчилик хўжаликларда боғдорчилик ва узумчилик учун йил ўн икки ой органик ўғитлар тўплайдиган махсус бригадалар ташкил этилиб, яхши иш қилинди. Ҳамма жойда шунга эришмоқ керак.

Республикамизда об-ҳаво қулайликларидан фойдаланиб, кўчат ўтказиш давом эттирилянти. Кўчат ўтқазиш хайрли ишнинг бошланишидир. Янгидан ўтказилган кўчатларни қиш фаслида совуқ уришидан, чорва моллари пайҳон қилишидан асраш керак.

Янги боғлар ва токзорларга эътиборни кучайтириш эски боғлар ва токзорларга эътиборни сусайтириш деган гап эмас. Ҳосил берадиган мевали дарахтлар, токлар янги ўтқазилганларига нисбатан бир ярим-икки баравар кўп органик ўғитлар билан озиқлантирилиши, чилла суви билан қонгунча суғорилиши шарт. Шунда келаси йил юқори ҳосилига мустаҳкам замин яратган бўламиз.

Токларни кўтариш учун темир-бетон устунлар тайёрлашни кучайтириш хусусида кўп гапириляпти. Лекин оз иш қилиняпти. Токлар ердан темир-бетон устунларга кўтарилганда ҳосилдорлик кескин ошишини, сифати яхши бўлишини, узум узиш қисқа фурсатда осон ўтказилишини тажриба исбот этди. Ундан ташқари шундай устунлар ўрнатилганда сарф-харажат 75—80 процентгача камаяди, хўжаликларнинг маблағи тежалади. Шундай экан, ҳар бир хўжаликнинг эҳтиёжи учун зарур бўлган темир-бетон устунларни қиш фаслида иложи борича кўпроқ тайёрлаб қўйиш керак.

Ниҳоят, боғдорчилик-узумчиликка даҳли бор кишиларнинг ҳаммаларини қиш фаслида малака ошириш курслари, сиртқи техникумлар ва олий ўқув юртларида ўқитиб, малакасини ошириш керак. Фан-техника ютуқлари, илғор тажрибалар нечоғли чуқур ўрганилса, улар ҳал этиши лозим бўлган улкан вазифалар шунча тез ва муваффақиятли ҳал этилади. Боғбон-соҳибкорлар учун илғор хўжаликларда семинарлар ўтказиш, тажриба алмашишни ташкил қилиш ҳам яхши самаралар беради.

Маҳмуд МИРЗАЕВ,
Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IV пленуми қарорларида белгиланган кўрсатмалар асосида иш юритаётган Самарқанд райони меҳнаткашлари юксак марраларни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар.

Шу кунларда районнинг қайси хўжалигида бўлманг, катта қурилишларнинг устидан чиқасиз. Уларнинг кўпчилиги чорва моллари учун янги фермалар, озуқа цехлари ва омборлари, хўжаликлараро чорвачилик комплексларидир. Барча жараёнлар техника зиммасига юкланганлиги туфайли етиштирилаётган маҳсулотларнинг таннархи арзон, сифати юқори бўлиши билан бирга хўжаликлар даромадининг юксалишида муҳим омил бўлмоқда.

Суратларда: 1. Райондаги «Москва» колхозининг донгдор сут соғувчиси, Бутуниттифоқ машинада сут соғиш операторлари конкурсининг лауреати, республика Ленин комсомоли мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Раҳима Султонова. 2. «Госкомсельхозтехника»нинг Самарқанд район бирлашмасига қарашли чорвачилик фермалари ускуналарига хизмат кўрсатувчи станция бошлиғи Рустам Нарзиқулов ва слесарь Мавлуда Файзиева. 3. Ун беш минг бош қорамолга мўлжалланган хўжаликлараро бўрдоқичилик комплекси.

Р. Ғафуров фотолари. (ЎзТАГ).

КАДРЛАР ЎҚУВИ

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академияси раҳбар партия ва совет кадрлари малакасини ошириш институтида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетлари пропаганда ва агитация, маданият бўлимлари мудирларининг ўқиши тугади. Бир ой давомида улар КПСС XXVI съезди йўл-йўриқлари, КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари асосида коммунистик қурилиш назарияси ва практикасининг, КПСС ички ва ташқи сиёсатининг, идеологик, сиёсий-тарбиявий ишнинг, совет бадиий маданиятини янада ривожлантиришнинг актуал масалаларини ўрганиб чиқдилар.

Тингловчилар ҳузурида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, Г. И. Марчук, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудирлари Л. М. Замятин, В. А. Карлов, Е. М. Тяжельников, В. Ф. Шауро, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг биринчи ўринбосари В. И. Другов, СССР давлат комитетларининг раислари Ф. Т. Ермаш, С. Г. Лапин, Б. И. Стукалин, «Коммунист» журналининг бош редактори Р. И. Косолапов, СССР Бош прокурори А. М. Рекунков, ТАСС бош директори С. А. Лосев, СССР физкультура ва спорт комитетининг раиси С.П. Павлов, Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правлениесининг раиси Н. Г. Басов, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академиясининг ректори В. А. Медведев нутқ сўзладилар.

Партия ташкилотларининг КПСС XXVI съезди қарорларини бажариш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни яхшилаш, уларни ўн биринчи беш йиллик планларини бажаришга сафарбар этиш, иш самарадорлиги ва сифатини ошириш, илғор тажрибани жорий қилиш, СССР ташкил этилган кунинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани авж олдириш соҳасидаги иш практикасига катта эътибор берилди. Шу масалалар юзасидан КПСС Ставрополь ўлка комитетининг биринчи секретари В. С. Мураховский, Донецк область партия комитетининг биринчи секретари Б. В. Качура, Иваново область партия комитетининг биринчи секретари В. Г. Клюев, Томск область партия комитетининг биринчи секретари Е. К. Лигачев, Тула область партия комитетининг биринчи секретари И. Х. Юнак, Челябинск область партия комитетининг биринчи секретари М. Г. Воропаев, Озарбайжон компартияси Марказий Комитетининг секретари Г. А. Гасанов доклад қилдилар.

«Правда», «Известия», «Советская Россия», «Сельская жизнь», «Советская культура», «Социалистическая индустрия», «Экономическая газета» газеталарининг, «Коммунист», «Партийная жизнь», «Политическое самообразование», «Агитатор» журналларининг редакцияларида, ТАССда оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг ғоявий савиясини ва таъсирчанлигини ошириш йўллари муҳокама қилинди.

Бутун тарбия ишини йўлга қўйишга комплекс ёндашишни амалга ошириш, сиёсий, меҳнатсеварлик, эстетик ва ахлоқий тарбияни кучайтириш, партия ўқуви ва иқтисодий таълим сифати ҳамда самарадорлигини, ҳозирги шароитда бутун идеология ишининг самарадорлигини ошириш, унинг қўпгина участкалари ва соҳаларини қайта қуриш борасидаги иш тажрибаси батафсил ўрганилди. Тингловчилар Москва шаҳри ва Москва области бир қанча партия комитетлари ҳамда бошланғич партия ташкилотларининг амалий фаолияти билан танишдилар.

САНОАТИМИЗНИНГ ШАХДАМ ОДИМИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республикадаги саноат корхоналарининг коллективлари КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, январь-ноябрь ойлари планини 101,5 процент бажардилар. Саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 1980 йил январь-ноябрь ойларига нисбатан 6,1 процент ўсди, меҳнат унумдорлиги 3,2 процент ошди.

Қорақалпоғистон АССР, областлар ва Тошкент шаҳри саноатида маҳсулотни реализация қилиш, ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлиги жиҳатидан 1981 йил январь-ноябрь ойлари планининг бажарилишини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин:

Планнинг бажарилиш проценти:

(Биринчи устун — областлар, иккинчи устун — маҳсулотни реализация қилиш, учинчи устун — ишлаб чиқариш ҳажми, тўртинчи устун — меҳнат унумдорлиги, бешинчи устун — 1981 йил январь-ноябрь ойларида 1980 йил январь-ноябрь ойларига нисбатан ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръатлари процент ҳисобида).

Ўзбекистон ССР	**101,5**	**102,1**	**102,1**	**106,1**
Шу жумладан:				
Қорақалпоғистон АССР	**101,9**	**102,5**	**101,6**	**93,6**
Андижон области	**101,0**	**102,7**	**102,3**	**106,3**
Бухоро области	**102,3**	**102,6**	**103,0**	**104,6**
Жиззах области	**104,0**	**104,1**	**103,8**	**113,4**
Қашқадарё области	**101,3**	**100,9**	**101,7**	**111,6**
Наманган области	**103,3**	**104,6**	**103,4**	**111,4**
Самарқанд области	**101,8**	**103,0**	**102,4**	**106,9**
Сурхондарё области	**104,3**	**105,2**	**106,5**	**108,4**
Сирдарё области	**100,5**	**100,1**	**99,2**	**112,7**
Тошкент области	**101,9**	**102,5**	**102,6**	**104,2**
Фарғона области	**99,5**	**99,9**	**99,3**	**105,4**
Хоразм области	**101,6**	**102,3**	**102,1**	**103,8**
Тошкент шаҳри	**101,6**	**101,7**	**102,3**	**105,9**

Кўмир ва газ қазиб олиш, электр энергия ҳосил қилиш, тракторлар, пахта териш машиналари, шойи газлама, трикотаж буюмлар, мол ёғи ва колбаса маҳсулотлари, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш планлари ошириб бажарилди.

Шу билан бирга Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлиги, Химия саноати министрлиги, Ўзбекистон ССР Биноқорлик материаллари министрлиги, Енгил саноат министрлиги, Пахта тозалаш саноати министрлигининг баъзи корхоналари, шу жумладан «Фергананефтеоргсинтез» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ўзбекцемент» бирлашмаси, Навоий цемент заводи, Самарқанд химия заводи, Наманган консерва заводи, Бухоро пиллакашлик фабрикаси, Дўстлик пахта заводи, Андижон, Бухоро, Қашқадарё, Сурхондарё областларининг балиқчилик хўжаликлари, Тошкент тепловоз ремонти заводи ва баъзи бир бошқа корхоналар маҳсулотни реализация қилиш юзасидан январь-ноябрь ойлари планларини бажармадилар.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органлари айрим коллективларнинг планни бажармаслик, ишлаб чиқариш ҳажмини ўстириш ва меҳнат унумдорлигини ошириш суръатларини пасайтириб юборишга сабабларини текшириб кўриб, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди тарихий қарорларини амалга оширишга қаратилган давлат планлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришда уларга зарур ёрдамни беришлари керак. Фан-техника тараққиёти, меҳнат унумдорлигини ошириш, материаллар ва меҳнат ресурсларини бутун чоралар билан тежаш асосида корхоналар ишининг сифат кўрсаткичларини яхшилаш тадбирларини кўриш, ҳар бир корхона ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили план ва социалистик мажбуриятларини бажариши учун шарт-шароитлар яратиб бериш, умуман беш йиллик топшириқларини бажариш учун мустаҳкам замин вужудга келтириш лозим.

ИЛМИЙ-ТЕХНИКА ЖАМИЯТИ ВА ЭКОНОМИКА

«Ангренский» разрезида кўмирни транспортга ортган чоғда тўкилган кўмирни йиғиштириб олишда қўл меҳнати батамом соқит этилган. Новаторлардан В. И. Шумягин, С. А. Пашаев, Д. Г. Хван ишлаб чиқиб, жорий этган махсус қурилма ана шу ишни механизациялаштириш имконини берди. Янгиликдан фойдаланиш кўмир ортишнинг сермеҳнат бўлишини, кўмир нобудгарчилигини анча камайтирди. Ўзбекистондаги барча меҳнат коллективлари ҳом ашё, материал, электр энергияни тежаб-тергаб фойдаланиш йўлларини қидирмоқдалар. Ишчилардан уч мингдан кўпроқ киши «Ҳар бир меҳнатчига — шахсий тежамкорлик ҳисоби» деган шиор остида ўтказилаётган ҳаракатда қатнашмоқда. Бу йил уч юз миллион киловатт-соатдан зиёд электр энергия, 17 минг тоннадан кўпроқ металл прокати, кўп миқдорда цемент, ёғоч-тахта, бензин, ҳар хил газлама ҳамда бошқа турдаги хом ашё ва материаллар тежалди.

Республика илмий-техника жамоатчилиги ана шундай натижаларга эришишга ўз ҳиссасини қўшди. Ўзбекистон илмий-техника жамиятлари республика ва Тошкент область советларининг 11 декабрь куни Тошкентда бўлиб ўтган пленумида ана шу ҳақда гапирилди. Пленум иштирокчилари КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленумининг қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқлари ва тавсиялари асосида хом ашё ёқилғи-энергетика ва бошқа моддий ресурсларни тежаш ҳамда улардан оқилона фойдаланиш соҳасида республика илмий-техника жамиятларининг ишини таҳлил қилдилар.

Пленумда Ўзбекистон илмий-техника жамиятлари республика Советининг раиси, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Т. Р. Рашидов доклад қилди. Пленум тежамкорлик режимини кучайтириш ва моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш соҳасида илмий-техника жамиятларининг ишини янада юксалтириш қаратилган қарор қабул қилди.

Пленумда Бутуниттифоқ илмий-техника жамиятлари совети раисининг ўринбосари Ю. М. Цигулев нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

БАРЧА РЕЗЕРВЛАР — БЕШ ЙИЛЛИККА

Рангли металлургия мутахассисларининг Бутуниттифоқ кенгаши 11 декабрь куни Тошкентда ниҳоясига етди. Кенгаш қатнашчилари партия XXVI съезди қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқлари ва тавсиялари асосида тармоқ ҳом ашё базасини ривожлантириш, кон-руда корхоналари ишининг самарадорлигини ошириш билан боғлиқ вазифаларни муҳокама қилдилар. Рангли металларни қазиб чиқаришни кенгайтириш, уларни бойитиш жараёнини такомиллаштириш, кончилик корхоналарида машина-ускуналардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш, меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилашнинг конкрет йўллари белгиланди.

Шу куни кенгашда қатнашган илғор кончилик бригадалари билан учрашув бўлиб ўтди. Улар кон-руда ишлаб чиқаришда бригада пудрати асосида меҳнатни ташкил этиш афзалликлари ва имкониятларига алоҳида эътибор бериб, ўз иш тажрибаларини ўртоқлашдилар. Норильсклик Ленин мукофотининг лауреати Н. С. Кулеш, Глубончанск шахта қурилиши бошқармасидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. П. Чашчин, забайкалье КССР Давлат мукофотининг лауреати Ф. Ф. Фахрутдинов, «Ўзбекзолото» бирлашмасидан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Маҳкамов ва тармоқдаги бошқа донгдор бригадирлар ахборот бердилар. Бригада пудрати шу беш йилликда кончилар олдига қўйилган иш самарадорлиги ва сифатини ошириш вазифаларига, айниқса тўла мос бўлиб тушаётганлиги уқтириб ўтилди.

(ЎзТАГ).

ҚУРОЛЛАНИШ ПОЙГАСИГА ЙЎЛ ҚЎЙИЛМАСИН!

10 декабрь куни Тошкентда «Ёшлар ядро телбалигига қарши!» деган шиор остида митинг бўлиб ўтди. Комсомол активлари, шаҳардаги олий ўқув юртларида таълим олаётган совет ва чет эл студентларининг намояндалари фармацевтика институтининг залига тўпландилар.

Сўзга чиққан йигит ва қизлар қуролланиш пойгасини кучайтираётган реакция кирдикорларини, халқаро кескинликнинг юмшатилишини барбод этаётган АҚШ ҳукмрон доираларининг йўлини, инсониятни ядро фалокатига олиб бораётган НАТО блоки корчалонларининг сиёсатини зўр газаб билан қораладилар. Мажлис аҳли тинчликни қатиқ туриб ҳимоя қилиш заруриги ҳақида гапирдилар, Леонид Ильич Брежнев ГФР-даги визити вақтида илгари сурган янги тинчлик ташаббуслари барча мамлакатларда ижобий қўллаб-қувватланади, деб ишонч билдирдилар. Митинг қатнашчилари шаҳарнинг барча ёшларига қарата мурожаат қабул қилдилар. Улар бу мурожаатда ёшларни зарбдор бунёдкорлик меҳнати билан, аъло ўқиш билан тинчлик ишини мустаҳкамлашга даъват этдилар. (ЎзТАГ).

СОВЕТ КЕМАЛАРИНИНГ ВИЗИТИ

Келишиб олинганига мувофиқ, контр-адмирал Г. И. Семенов қўмондонлигидаги сув ости кемаларига қарши курашувчи катта «Таллин» кемаси ва «Летучий» соқчи кемасидан иборат совет ҳарбий кемалари отряди 13 декабрдан 17 декабргача расмий дўстлик визити билан Мапуту портида бўлади.

Деҳқон бўлсанг, шудгор қил!

Республика областларида шудгорлашнинг бориши тўғрисида шу йил 11 декабрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда шудгорланган майдон; учинчи устун — мавсум бошидан бўён (топшириққа нисбатан процент ҳисобида).

ТОШКЕНТ	—	**100,0**
Жиззах	2,9	**98,2**
ҚҚАССР	0,4	**97,2**
Сирдарё	1,4	**95,2**
Наманган	3,6	**90,8**
Фарғона	5,0	**82,3**
Андижон	3,5	**7[illegible],8**
Қашқадарё	3,6	**58,9**
Хоразм	1,5	**55,1**
Бухоро	3,1	**49,5**
Сурхондарё	2,7	**40,9**
Самарқанд	1,2	**39,6**
Республика бўйича:	2,4	**72,5**

МУСОБАҚА—МИЛЛИОНЛАР ИЖОДИ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: МУСОБАҚА САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

МУҲИМ ОМИЛ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев партия Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленумида сўзлаган нутқида халқ хўжалиги барча тармоқлари пухта ишлашини талаб қиладиган мураккаб, кенг миқёсли вазифаларни муваффақиятли уддалаш учун уюшқоқлик, ишчанлик, пухта интизомни таъминлаш лозимлигини алоҳида таъкидлади. Бунда социалистик мусобақа муҳим омилдир. Урганч шаҳар саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари, хизмат кўрсатиш соҳасида иш олиб бораётган бошланғич партия ташкилотлари ана шу кўрсатмаларни амалга ошира бориб, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтиришнинг янги-янги резервларини ишга солиш, самарадорлик ва сифатни ошириш учун сиёсий-ташкилотчилик ишларини кучайтирмоқдалар.

Мусобақа омманинг жонли ижоди, меҳнат коллективларининг ижодий куч-ғайратини ўн биринчи беш йилликнинг иқтисодий ва социал вазифаларини амалга оширишга сафарбар этишнинг таъсирчан омилидир. Бошланғич партия ташкилотлари унинг формаларини мунтазам такомиллаштирмоқдалар, мусобақа жараёнида меҳнаткашларда юксак онглилик ва ташаббускорлик фазилатларини тарбиялашга алоҳида эътибор бермоқдалар. Натижада улар самарадорлик ва иш сифатини ошириш учун курашда, ишлаб чиқаришни бошқаришда тобора фаол қатнашаётирлар, меҳнатга коммунистик муносабатнинг ажойиб намуналарини кўрсатаётирлар.

Кўпчилик меҳнат коллективларида «Самарали ва сифатли ишлайлик!» шиори остида мусобақа кенг қулоч ёйди. Бу мусобақада ижтимоий мулкка коммунистик муносабат ёрқин намоён бўлаётир, мавжуд резервларни тўла қувват билан ишга солиш учун ялпи жонкуярлик, камсарф билан юксак натижаларга эришиш учун жонкуярлик яққол намоён бўлмоқда. Шаҳар саноат корхоналари ва ташкилотларининг 43 мингдан зиёд ишчи ва хизматчиси социалистик мусобақада фаол қатнашмоқда. Деярли 7 минг меҳнатчи коммунистик меҳнат зарбдори унвонига сазовор бўлди. Мусобақа қатнашчиларининг асосий куч-ғайрати меҳнат унумдорлигини ошириш, хом ашё, материаллар, ёқилғи, электр қувватини тежамли сарфлаш, асосий фондлардан оқилона фойдаланиш, маҳсулотни белгиланган турлари бўйича сўзсиз етказиб бериш учун курашга йўналтирилмоқда.

Шаҳар партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари илғор тажрибани, меҳнат коллективларида тутилаётган ватанпарварлик ташаббусларини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар, уларни кенг ёйиш учун зарур сиёсий-ташкилотчилик ишларини амалга оширмоқдалар. Сўнгги беш йил давомида шаҳарком бюроси меҳнат коллективларининг ўттиздан ортиқ ташаббусини оммалаштирди. Ростов ва янги-йўлликларнинг «Сафимизда қолоқлар бўлмасин», ярославлликларнинг «Кам ишчи кучи билан кўпроқ маҳсулот берамиз», москволикларнинг «Маҳсулот ҳажми жами ўсишини меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминлаймиз» ватанпарварлик ҳаракатлари, айниқса, кенг қулоч ёйди. Шу туфайли шаҳар саноати ўнинчи беш йиллики муваффақиятли якунлаб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди. Шаҳримиз республика Меҳнат Шуҳрати китобига ёзилди.

Меҳнат коллективларида ўн биринчи беш йилликни зарбдор меҳнат билан нишонлаш учун мусобақа оммавий тус олиб кетди. Ҳозиргача ўтган йилгидан деярли 6 миллион сўмлик кўп маҳсулот ишлаб чиқарилди, транспорт ходимлари кўзда тутилганидан 400 минг тоннадан кўпроқ юкни ташиб бердилар. Қурилиш-монтаж ишлари суръати 9 процент ўсди. Шу кунларда шаҳримиз меҳнаткашлари кўпмиллатли совет халқининг қутлуғ байрами — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига зарбдор меҳнат вахтасини давом эттирмоқдалар. «СССРнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафталик» шиори остида шаҳар бошланғич партия ташкилотлари бошлаб берган оммавий мусобақа шаҳарком бюроси томонидан маъқулланди. Тикувчилик бирлашмаси, ремонт-механика заводининг коллективлари шонли байрам кунигача икки йиллик маҳсулот реализация қилиш планини адо этиш, қўшимча равишда кўплаб хом ашё ва материалларни тежаш, маҳсулотнинг бир қатор турини давлат Сифат белгиси аттестациясига тайёрлаш учун курашмоқдалар. Пиллакашлик фабрикаси, экскаватор-ремонт заводи, 1-қурилиш бошқармаси сингари бир қатор корхона ва ташкилотларнинг бошланғич партия ташкилотлари ҳам шонли байрам шарафига мусобақани авж олдириб юборишдилар. Ўн илғор ишчи тўрт йиллик шахсий топшириғини икки йилда бажариш учун курашмоқда.

Социалистик мусобақани янада юқорироқ сифат босқичига кўтариш, ҳар бир коллективда ижодкорлик, масъулиятни чуқур ҳис этиш, нуқсонларга муросасизлик муҳитини вужудга келтириш, ҳар бир ишчи ва хизматчи социалистик мусобақада фаол ва самарали қатнашишини таъминлаш бошланғич партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир. Улар мусобақанинг тарбиявий ролини ошира бориб, унинг ошкоралик натижаларини қиёслаш сингари ленинча принципларидан моҳирона фойдаланмоқдалар. Мусобақа натижалари ҳар ойнинг охирида аввал меҳнат коллективларида, кейин шаҳарком бюросининг кенгайтирилган мажлисларида умумлаштирилаётир. Ишлаб чиқариш илғорлари, пешқадам бригада ва сменалар «Ҳурмат тахтаси»да қайд этилиб, кўчма вимпеллар билан тақдирланмоқда. Кварталда энг яхши натижаларга эришган коллективлар шаҳар кўчма Қизил байроғини қўлга киритаётир.

19-автотранспорт корхонаси бошланғич партия ташкилоти мусобақа таъсирчанлигини оширишда тўплаган тажриба гоят ибратлидир. Партия бюроси бу борада ташкилотчилик, сиёсий ва хўжалик фаолиятининг бирлиги тўғрисидаги ленинча принципига оғишмай амал қилаётир. Коммунистлар коллектив олдида турган вазифаларни ҳал этишда авангардлик кўрсатаётирлар. Коллектив аъзоларининг касб маҳорати, турмуш тажрибаси бир хил эмас, лекин ҳар бир транспортчи социалистик мусобақада фаол қатнашиб, бугун кечагидан, эртага бугунгидан яхшироқ, самаралироқ меҳнат қилишга интилмоқда. Касаба союз, комсомол ташкилотлари, мутахассислар иштирокида партия бюроси ҳар бир шоферининг имкониятларини таҳлил қилиб чиқди. Бу шахсий мажбуриятларни анча конкретлаштирди, мусобақада ҳар бир ходимнинг шахсий иштирокини кучайтирди. Шоферлар топшириқни бажариш учун масъулиятни чуқур ҳис этадиган бўлиб қолдилар. Табиийки, бу уларнинг иш натижаларига ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Бошланғич партия ташкилотлари социалистик мусобақа жараёнида илғор технология ва янги ускуналарни жорий этиш, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштиришни тезлаштириш, фонд самарадорлигини ошириш учун курашни авж олдириб юбордилар. Меҳнат коллективларида шахсий ижодий планлар асосида иш олиб бораётган мутахассислар ва ишчиларнинг сафи муттасил ўсмоқда.

Мусобақанинг меҳнат коллективи фаолиятига сиёсий таъсири пиллакашлик фабрикаси бошланғич партия ташкилотининг фаолиятида ҳам яққол кўзга ташланаётир. Партия ташкилоти мажбуриятларнинг ишлаб чиқилиши, улар қандай бажарилаётганини текширишга раҳбарликни кучайтириб, илғор тажрибани пропаганда қилиш, қолоқларга амалий ёрдам кўрсатиш, илғорларни маънавий ва моддий рағбатлантириш омилларидан оқилона фойдаланиш чораларини кўрмоқда. Раҳбар ходимлар ва мутахассисларнинг гоявий-тарбиявий ишда, социалистик мусобақани ташкил этишда фаол иштироки таъминланмоқда. Корхонада ишчи синфига бағишлов, илғорларни шарафлаш кечалари ўтказилмоқда. Меҳнатни ташкил этишнинг бригада формаси жорий этилганлиги ҳам мажбуриятлар ошириб бажарилишда етакчи омил бўлмоқда. Ҳозирги пайтда шаҳримиз саноат корхоналарида 18, транспортда 28, қурилишда 100 дан ортиқ бригада шу метод асосида ишлашга ўтди.

Социалистик мусобақанинг ҳозирги босқичдаги хусусиятларидан бири унга ташкил этиш муттасил такомиллашаётганлигида, мусобақанинг индивидуал формалари кенг ёйилаётганлигидадир. Ишчилар оширилган шахсий мажбуриятлар қабул қилмоқдалар, касбдошлари билан мусобақа шартномалари тузмоқдалар. Шаҳримизда жами ишчиларнинг деярли 96 проценти ўн биринчи беш йиллик шахсий топшириғини муддатидан илгари бажариш учун мусобақалашмоқда.

Шу ўринда бир савол туғилади: ишлаб чиқариш илғорлари нималар ҳисобига юксак натижаларга эришмоқдалар? Табиийки, муваффақият ўз ўзидан қўлга киритилмайди. У ишнинг янги, мукаммал йўлларини ижодий излаш, технологияни такомиллаштириш, иш вақтининг ҳар бир минутидан оқилона фойдаланиш самарасидир. Чунончи, тикувчилик фабрикаси ишчиси Х. Файзуллаеванинг тажрибасига мурожаат қилайлик. У — юқори малакали тўқувчи. Бутун технология жараёнини мукаммал ва чуқур ўрганиб олган. Ускуналардан оқилона ва эҳтиёткорлик билан фойдаланади. Бирор дақиқани зое кетказмайди. Айни пайтда унинг тезкор меҳнати сифатга асло путур етказмайди. У ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг учдан бир қисми Сифат белгисига эга.

Екн экскаватор-ремонт заводининг токари Ф. Содиқовни олайлик. У бошчилик қилаётган бригада беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажариш учун мусобақада қатнашиб, вақтдан ўзиб меҳнат қилмоқда. Бригада муваффақиятининг сири шундаки, бригадир ҳар бир ишчининг касб кўникмасини атрофлича ўрганиб, уларни иш жойларига тўғри қўя биладя. иш кунининг режимини тўғри ташкил эта олади. У келгуси иш кунининг планини олдиндан белгилабгина қолмасдан, бутун ҳафта давомида бажариладиган ишларни пухта режалаштириб юради. Оқибатда бригадада вақтни бекор ўтказиш ёки бўш туриш деган гап йўқ, ҳамиша энг юқори меҳнат унумдорлигига эришилмоқда.

Қабул қилинган социалистик мажбуриятларни бажаришнинг муҳимлиги ва масъулиятини ҳис этиб, илғорлар ва новаторларимиз ўз меҳнатларини кун сайин якунлаб борадилар, иш натижаларини таҳлил қиладилар, эртага янада яхшироқ меҳнат қилиш учун янги резервларни излайдилар. Шаҳар партия комитети бу ибратли тажрибани кенг ёйишда бошланғич партия ташкилотлари ролини кучайтирмоқда, уларнинг эътиборини мусобақа таъсирчанлигини кучайтиришга, эришилган натижаларни таққослаб, қолоқ участкаларни илғорлар қаторига кўтаришга, илғорлар эгаллаган марра ҳамма учун иш нормасига айланишини таъминлашга қаратмоқда.

Шуни айтиш керакки, социалистик мусобақани ташкил этиш ва унинг самарадорлигини ошириш борасида барча бошланғич партия ташкилотлари бирдек иш олиб бормаётирлар. Социалистик мусобақага раҳбарлик соҳасида баъзи камчиликлар йўқ эмас. Мусобақани ташкил этишнинг барча формаларидан ҳамиша ҳам оқилона фойдаланилмаётир. Шаҳар партия комитети, унинг бюроси айрим бошланғич ташкилотларнинг фаолиятидаги шу сингари камчиликларни бартараф этиш, шаҳар меҳнаткашларининг куч-ғайратини ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш, СССР ташкил этилганлигининг шонли 60 йиллигини муносиб кутиб олиш, совет кишилари моддий ва маънавий даражасини янада юқори кўтариш учун курашда партия қуйи звеноси жанговарлигини янада кучайтириш чораларини кўрмоқда.

Э. РАҲМОНОВ,
Урганч шаҳар партия комитетининг биринчи секретари.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРВДОР ФРОНТ

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

Калинин районидаги Охунбобоев номли махсус қўйчилик совхозининг чорвадорлари ўн биринчи беш йиллиқнинг дастлабки йили учун ўз устларига олган социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Чорвадорлар давлатга пландаги 536 тонна ўрнига 670 тонна гўшт топширдилар. Бу ерда ҳар бир қўйнинг топширилиадиган вазни 55 килограммга етказилди.

Совхоз чорвадорлари чорва қишловини яхши тайёргарлик билан кутиб олдилар. Хўжаликнинг Келес массиви территориясида жойлашган отарларида чорва моллари иссиқ хоналарда сақланмоқда ва етарли озуқа билан таъминланган. Барча отарларга емхашак етарли миқдорда етказиб берилмоқда.

Совхоз коллективи КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленуми қарорларини муҳокама қилиб, ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йили учун ўз устларига оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар. Хўжалик чорвадорлари 700 тоннадан ортиқроқ гўшт топширишга ҳамда қўйларнинг вазнини ўрта ҳисобда 56 килограммга етказишга қарор қилдилар. Шу кунларда улар ана шу юксак маррани эгаллаш учун барча тадбирларни амалга оширишга киришдилар.

МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИДА

Янги қувур ариқ

ТОШКЕНТ. Пойтахт областининг механизациялашган кўчма колоннаси коллективи қурилиш-монтаж ишлари йиллик планини бажарди: 43 километр қувур ариқ қурилиб, 45 та қудуқ пармаланди. Бу, республика ялов мелиорация-қурилиш бирлашмасида энг юқори кўрсаткичдир. Колонна Тошкент областининг шимоли-ғарбий зонасида кўп километрли узунликда қувур ариқ барпо этмоқда. Келгуси йили Чирчиқ дарёси яқинида — Сергели районида пармаланган артезиан қудуқларидан ариққа сув оқизилади.

Евгений Лошчинин ва Темирхон Фотиҳов бошлиқ қувур ётқизувчи илғор бригадалар, Риф Сафин етакчилигидаги пармаловчилар бригадаси ва коммунист Владимир Ли раҳбар бўлган насосларни монтаж қилиш участкаси расмоси СССР 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган зарбдор ҳафталикларда ғолиблики қўлдан бермаяпти.

Чўлқуварлар довон ошди

КАШҚАДАРЁ. Қўриқ ва бўз ерларда жойлашган совхозлар экин майдонларининг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ҳамда қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини оширишда Меҳнат Қизил Байроқ ордени «Каршистрой» бошқармасига қарашли «Каршимелиосовхозремстрой» трести коллективининг хизматлари катта. Трест меҳнат аҳли умумхалқ социалистик мусобақасига кўшилиб, қувончли муваффақиятларни қўлга киритмоқда. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йили бош пудрат бўйича белгиланган план муддатидан олдин ортиғи билан адо этилди. Трест бўйича 14 миллион 837 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари уддаланди. Жумладан, 17 миллион 828 минг квадрат метр тупроқ ишлари бажарилди. 20 километрли тик зовур ўтказилди. Суғориладиган 800 гектар майдон ўзлаштирилиб, қишлоқ хўжалик оборотига киритилди.

Трест маъмурияти, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари қурувчилар ўртасида социалистик мусобақани авж олдирмоқда. Натижада ўнлаб чўлқуварлар ҳозир ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи ва учинчи йили ҳисобига тер тўкишяпти. Улар орасида экскаваторчилардан — Идрис Юсупов, Николай Иванченко, Тоҳир Тўймуродов, Борис Куликов, бульдозерчи Петр Бандура, Йўлдош Эргашбоев, Александр Корчугаров, скреперчилардан Мамарайим Каримов сингари машъаллар бор. Улар зарбдор вахтада туриб ишлаб, смена нормаларини 1,5—2 ҳиссадан адо этишмоқда.

НОҚОРАТУПРОҚ ЗОНАДАН ХАТ

ГРАФИК АСОСИДА

Механизаторлар учун ўзгарувчан ҳордиқ куни графигининг жорий этилиши Новгород областида ишлаётган ўзбекистонлик мелиораторлар техника унумдорлигини анча оширишларига, машина-ускуналарни ремонт қилиш ва уларга техник хизмат кўрсатишни яхшилашларига имкон берди.

РСФСРда хизмат кўрсатган мелиоратор, «Узновгородводстрой» трестининг «Тошкент-2» механизациялашган кўчма колоннасидан дренажчилар бригадири А. Соловьев меҳнатни ташкил қилиш янги методига биринчи бўлиб ўтди. Узгаришнинг моҳияти шуки, кўп чўмичли ЭТЦ-202 экскаваторлари аввалгидек ҳафтасига беш кун эмас, балки олти кун ишлайди. Чунончи, звеноларнинг ишга тўла состав билан тушмайди: мелиораторларнинг бир қисми дам олади, унинг ишини эса ўртоқлари бажаради. Уларнинг ҳаммаси бир неча турдош касбларни ўрганиб олишган. Натижада бригада 50 километр ёлиқ дренаж ётқизиб, октябрь ойи бошларидаёқ йиллик программани бажарди.

Умуман механизациялашган колонна ҳам барча кўрсаткичлар жиҳатидан йиллик топшириқни бажарди. Шундай қилиб «Соловьев методи» областдаги барча сув хўжалик ташкилотларида кенг қўламда ишлатилмоқда.

В. ЧЕРНЯЕВ,
ТАСС мухбири.

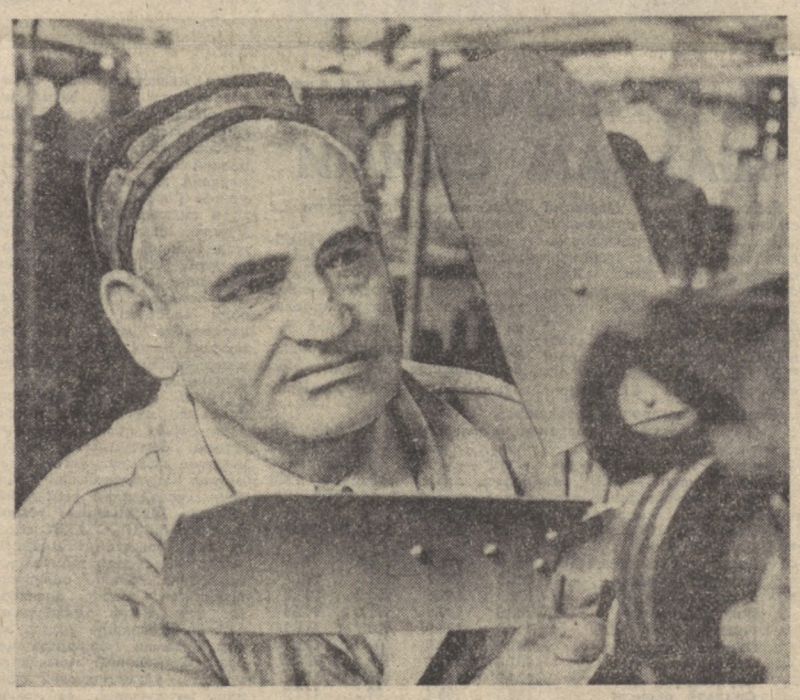

«Госкомсельхозтехника»нинг Янгийўл ихтисослашган устахонаси ишчиси Х. Исроилов 28 йилдирки ҳайдов тракторларини ремонт қилиш бўйича слесарь бўлиб ишлайди. У бу йиллар ичида жуда катта тажриба тўплаб, ўз ишининг моҳир устаси бўлиб етишди. «СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафталик» вахтасида меҳнат қилаётган илғор ремонтчи-слесарь съездлар йили топшириғини барвақт бажариб, мусобақада пешқадамлик қилмоқда. Суратда: коммунистик меҳнат зарбдори Х. Исроилов.

В. Сироткин фотоси.

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШНИНГ ШУ КУНГИ ВАЗИФАЛАРИ

Соғлиқни сақлаш ходимлари активининг 10 декабрь куни Москвада очилган Бутуниттифоқ кенгаши КПСС XXVI съезди қарорлари асосида аҳолига медицина ёрдамини яхшилаш вазифаларини муҳокама қилмоқда.

Совет соғлиқни сақлаш системасининг профилактик йўналиши унинг бош йўли бўлиб қолди ва шундай бўлиб қолади, деб таъкидлади ўз докладида СССР соғлиқни сақлаш министри С. П. Буренков. Диспансерларда даволаш самарадорлигини ошириш ва аҳолини унга кенг жалб этиш — шу куннинг гоят муҳим вазифаларидан биридир. Поликлиникаларни техника билан қайта жиҳозлаш, участка врачлари учун зарур шарт-шароитларни вужудга келтириш, шу жумладан, транспорт ва ихчам диагностика аппаратлари билан таъминлаш бунинг асосий шартидир.

Бутуниттифоқ кенгаши ишида КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Н. Макеев, КПСС Марказий Комитети фан ва ўқув юртлари бўлими мудири С. П. Трапезников иштирок этмоқдалар.

60 ЗАРБДОР ҲАФТАЛИК

НУР ЯРАТУВЧИЛАР

Барча совет кишилари сингари республикамиз энергетиклари ҳам айни кунларда СССР 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафталикда фаол иштирок этмоқдалар. Съездлар йилнинг ўтган уч кварталида республикамиз бўйича ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 5 процент кўп электр энергияси ҳосил қилинган экан, бу катта муваффақиятда Наманган электр тармоқлари корхонаси нурчиларининг ҳам муносиб улуши бор.

СССР Олий Совети Президиумининг тежамкорлик режимини кучайтириш ва моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш юзасидан халқ депутатлари Советларининг иши тўғрисидаги қарори халқ хўжалигида ёқилғи, хом ашё ва электр энергиясидан тежаб-тергаб фойдаланиш, мамлакатимиз экономикасини юксалтиришда қанчалик катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатиб берди. Қарорда айниқса, электр энергиясини тежаб-тергаб ишлатиш гоят муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидлаб ўтилди. Наманган область саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳали ҳам ана шу муҳим масалага етарли эътибор бермаётир. Областимизда ҳосил қилинган энергиядан айрим ҳолларда мақсадсиз фойдаланиш ҳоллари учраб турибди. Бундай корхоналарда ишлаб чиқарилган маҳсулот таннархи қимматлашиб кетмоқда.

Барча уй-жой биноларини, корхоналар ва муассасаларни аёзли кунлар синовига пухта тайёрлашда электр тармоқлари ишчи-хизматчиларидан ёнилғи ва электр энергиясини тежаб-тергаб ишлатишни ҳам талаб қилади. Электр ғойибдан келувчи мўъжиза эмас. У газ, мазут, кўмир демандир. Мавжуд электр энергиясидан қанчалик оқилона фойдаланса, шунча кўп саноат хом ашёси исрофгарчилигининг олдини олган бўламиз. Наманганлик нурчилар буни яхши билишади. Улар шонли сана СССРнинг 60 йиллиги шарафига бошланган мусобақада эришилаётган муваффақиятларни янада мустаҳкамлашга астойдил интиладилар, ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилини юқори кўрсаткичлар билан якунлаш учун бутун билим, тажриба ва маҳоратларини аямайдилар.

Р. МУСАЕВ,
Наманган электр тармоқлари корхонаси директори.

МУСОБАҚА: ДАВР, ОДАМЛАР, ОДИМЛАР

КАСБИМ—ФАХРИМ

«ЎН БЕШЛАР ТАШАББУСИ» АМАЛДА

«Совет Ўзбекистони» газетасининг саволларига бугун «Главташкентстрой»га қарашли 12-қурилиш трести комплекс бригадаси бошлиғи **Тўлқин Орипович САМИГОВ** жавоб беради.

1. Мажбуриятингизни қандай бажаряпсиз?

— Шу кунларда жонажон республикамиз пойтахти — Тошкентнинг қиёфасига бир назар ташланг. Нақадар гўзал, нақадар файзли. У кундан-кунга яшнаб, тобора нирой очиб бораяпти. Янги-янги ансамблар, ноёб архитектура иншоотлари ҳар бир тошкентликнинг фахри бўлиб қолмоқда. Шундай улкан қошоналардан бири — В. И. Ленин номидаги СССР халқлари дўстлиги саройи ва у жойлашган майдондир. Мен бир бинокор сифатида уни қуришда қатнашганлигимдан ўзимни чексиз бахтли ҳисоблайман. Партия ва ҳукуматимиз бу ердаги камтарин меҳнатимни юксак тақдирлади. Кўксимдаги Ленин ва Меҳнат Қизил Байроқ орденлари ёнига Халқлар дўстлиги ордени қўшилди. Бу олий мукофот мени ва бригадамиз аъзоларини ҳар қачонгидан кўра яхшироқ, янада самаралироқ, тежамлироқ меҳнат қилишга руҳлантирмоқда.

Коллективимиз бу йил салмоқли ютуқларни қўлга киритаётганидан мамнун. Йил бошида «Марказ-6» кварталида 32 квартирали уй-жой биносини қуриб, битказган эдик. Давлат комиссияси уни «яхши» баҳога қабул қилди. Кейин «Халқлар дўстлиги» майдонида 65 квартирали гиштин уйни тиклашга ўтдик. «А» блокини қуриб битириб, пардозловчиларга топширдик. Ҳозир бошқа блокларда йиғма темир-бетонларни, металлконструкцияларни монтажлаш, гишт териш давом этмоқда. Иш ниҳоятда тиғиз, икки сменада ташкил қилинган. Хуллас, зиммага олинган мажбуриятларни бажариш учун ҳамма асос бор.

2. Эришаётган ютуқларингизнинг сири нимада?

— Аслида, ҳеч қандай сир йўқ. Биз свердловсклик қурувчиларнинг белгиланган план топшириқларини оз ишчи кучи билан бажариш усулини маъқуллаб, муваффақиятли қўлламоқдамиз. Бригадамиздаги 40 нафар қурувчининг ҳаммаси ўз вазифасини, техникани яхши билади. Иш вақтининг ҳар бир дақиқасидан тўла фойдаланишга эришади. Шу туфайли ўтган беш йиллиқда коллективимизда меҳнат унумдорлиги 41 процент ошди. Шунда биз ўз зиммамизда илгариги планни қолдириб, звенолардан бирини мустақил бригада қилиб ажратишга қарор бердик. Бу нарса ишимизга халақит бергани йўқ. Ўнинчи беш йиллиқда икки беш йиллик топшириқни бажаришга сўз бергандик. Ваъдага вафо қилдик. Эндиликда бир беш йилликда ўн йиллик ҳажмида нормани адо этишни анъанага айлантиришга қатъий қарор бергамиз.

Коллективимизда бинокорлик материалларини тежаш режимига ҳам кўп эътибор берилянти. Бригада ўтган беш йиллик мобайнида 115 минг дона гишт, 60 кубометр ёғоч-тахта, 40 тонна металл, 20 тонна цементни иқтисод қилиб қолди. Агар ҳар бир коллективда иш шундай борса, Тошкент шаҳрининг ўзидагина яна бир катта қурилишга етадиган материаллар тежаб қолинган бўлур эди.

Кўпинча мен касбдошларимнинг суҳбатларида, объектларга у келмаяпти, бу келмаяпти, деган гапларни эшитиб қоламан. Албатта, материаллар таъминотида узилишлар бўлиб туради. Лекин бунга йўл қўймаслик ўзимизга боғлиқ-ку!

3. Издошларингиз ҳақида сўзлаб берсангиз?

— Бригадамиз комплекс бўлиб, аъзоларимизнинг кўпчилиги икки-учтадан турдош касбларни эгаллаб олганлар. Бу нарса бири-бирининг ўрнини эгаллаш, бекор туриб қолишларга барҳам бериш имконини яратяпти. Олти нафар партия аъзоси ва икки нафар КПСС аъзолигига номзоддан иборат партия группаси коллективни бир мақсад йўлида жипслаштирган. Шунинг учун ҳам коллективимизда янги ватанпарварлик ташаббуслари тез қанот ёяди. Ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан анча илгари ўринлатиш ташаббуси шулар жумласидандир. Бригадамизда Карим Ҳамидов, ака-ука Юсуф ва Ўрин Маҳкамовлар, Бўрибой Маҳаматовлар фидокорона меҳнат қилиб, ҳаммага ўрнак бўлмоқдалар. Уларнинг шахсий ибрати бошқалар учун намунадир.

ТАКЛИФ, ИСТАК, МУЛОҲАЗА

АСЛ ВА НАСЛ

ЁХУД ҚОРАКЎЛЧИЛИК ИСТИҚБОЛИГА БИР НАЗАР

«ЯЙЛОВ ҲАҚИДА ЎЙЛАР» ТУРКУМИДАН ЎЧИНЧИ МАҚОЛА

Кейнинги йилларда республикамизда қорақўл териларнинг сифатли анча яхшиланган бўлса-да, бу ҳали тўла талаб даражасида бўляпти, деган гап эмас. Шу боисдан чорвадор районларда хўжаликларни етиштирилаётган қорақўл териларнинг рангига, турига қараб ихтисослаштириш борасида анча ишлар қилинмоқда. Масалан, ҳозир «Ўзглавкаракулькпром» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли «Арнасой», Омонгелди номли, «Ёнбошқалъа», «Букамери», «Нурота» совхозлари сур, «Ғозғон», «Конимех», «Авангард», «Нишон» совхозлари қора, Эргаш Жуманбулбул ўғли номли, «Қўшработ», «Чимқўрғон», «Томди», «Оёққудуқ» совхозлари кўк, кўк-қора теридан етиштиряпти. Аммо бу ерда масаланинг бошқа бир муҳим томони бор: терилар сифатининг тубдан яхшиланиши учун хўжаликларда наслчилик ишлари давр талаблари даражасидами? Айниқса, қўй ва қўчқорларни зотига ва тусига қараб саралаш, «СЖК» препаратидан фойдаланиш муайян маромга солинганми?

Чунки, (сир эмас) айрим жойларда совлиқлардан эгиз кўзи олишга ружу қўйган чўпон-чўлиқларни билиб-билмай қўллаб-қувватлаб юбориш ҳоллари содир бўляпти. Уларга гоҳида «ҳар юзига фалончадан эгиз берсанг бўлгани» деб кенг йўл очиб берилаётир. Натижада, баъзи чорвадорлар ўз билганича иш тутиб, қўйларнинг наслига, семиз-ориқлигига, ёғ қарилигига қарамай бия қонидан тайёрланган «зардоб» «доза» миқдорини гоят ошириб юбормоқдалар. Оқибатда насл ва тери сифати бузилиб, чорвачилик зарар кўряпти. Бунга тоқат қилиб бўладими?

Аҳвол шу тарзда кетаверса, чорванинг эртаси нима бўлишини бир тасаввур қилинг: насл ёмон, тери бир қарич, жун ярим тутам... Қолаверса, бир қарич тери ичига қанча эт битади, дейсиз? Халқимиз «суягига яраша эти» деб бежиз айтмаган, ахир? Алломалар ҳам табиийлик деганда биологик жараёнларнигина тан олишган. Зотан, табиий серпуштликка фақат ирсият қонунларигина («СЖК» эмас) жавоб бера олиши ҳаммага маълум.

Ҳозир олимлар, журналистлар, кенг жамоатчилик «СЖК»га барҳам бериш ҳақида, унга қарши илмий, амалий фикр ва истаклар билан чиқмоқдалар. Боиси, ҳозирги кунда азал-азалдан машҳур бўлган қорақўл териларимиз сифати бир мунча пасайиб бораётганлигидир. Айрим ҳолларда ҳар юз бош совлиқдан 200—250, ҳатто 300 тадан кўзи олишга ваъда бераётган чўпонларни, хўжалик раҳбарларини, аниқроғи шуҳрат кетидан чопаётганларни ортиқча «олқишлаб» юбораётганлигимиз ҳам у қадар маҳфий эмас. Афсуски, бундай «кўтар-кўтар»лардан юраги ачишаётган айрим кекса чўпонлар, қалам аҳли ва илмий ходимларимизнинг ҳақли овозлари ана шу мақтовлар орасида кўмилиб кетмоқда.

Тўғри, «СЖК»дан бирданига воз кечиб бўлмас, албатта. Чунки, **ҳозир чорвадорларнинг йиллик ва беш йиллик планлари ана шу препаратни ҳисобга олган ҳолда тузилганлиги яхши маълум.** Лекин, эндиликда бундан 40 йил муқаддам фанда ҳам, амалиётда ҳам янгилик бўлган «СЖК» препарати табиат ва ҳайвонот дунёси комплекс муҳофаза этилаётган ҳозирги давр учун бир мунча эскириб қолаётганлигини унутмаслигимиз керак. Яйловларда бўлиб, ўтловларда чўпон-чўлиқлар билан гурунглашиб қолгудек бўлсак, кўпни кўрган, кўзи пишган, умр бўйи қўй ортида қий санаб юриб, суяги қотган бобо чўпонлар рўй-рост: «СЖК» деганинг — совлиқнинг жонига кафан эканку» деб пичинг қилмоқдалар. Шу ўринда нуроталик илғор чўпон, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Норбой Эргашев билан бўлган бир суҳбат ёдимга тушди.

— Сиз «СЖК» тарафдоримисиз? — сўрадим ундан.

— Сэволингиз қалтисроқ бўлди, — ноқулайлик сезди у ўзида. — Бир олим билан гаплашувдим. Чорвачилик бўйича мутахассис экан. Унинг айтишича, «СЖК»-ҳозир СССРдан бошқа бирор мамлакатда қўлланилмаётган экан. Ҳатто, иттифоқ доҳи қўшни республикаларда ҳам ундан фойдаланиш бир қадар чеклаб қўйилгани ҳақида эшитиб турибмиз. Чунки «СЖК» йўли билан олинган қўйларимиз тобора кичрайиб, жисман ожизланиб боряпти. Улик қўзилар кўп туғилмоқда. Илгаригидек сержилло, жозибадор қорақўл терилар салмоқли даражада кўпаймаяпти. Бундан 30—40 йил аввал битта қорақўл теридан бемалол битта телпак тикса бўларди. Ҳозир эса баъзан рисоладаги битта телпак учун 2 та тери зўрга етади, холос. **Бу, қорақўлчилик ватани — юртимиз шаънига тўғри келадими?**

— Битта тери неча сўм туради? — гапини бўламан унинг.

— Аслида бир сур терига (катта-кичиклиги ва сифатига қараб) тахминан 30—33 сўм тўланади. Бояги айтган кичик, «мини» терилар эса атиги 20 сўм атрофида баҳоланди. Ана энди ўйланг: кимга зарар, кимга фойда?

Албатта, давлатга зарар. Ҳозир насл учун боқилаётган кўчқорлар ҳам бир вақтлар «СЖК» билан қочирилган она қўйлар қўзиси эканлигини бир тасаввур қилинг?

— Бундан чиқди, бир вақтлар фанда янгилик бўлган «СЖК»ни даврлар ўтиб такомиллаштириш пайти келди деган фикрга қўшиласиз, шундайми?

— Шундай. Қолаверса, «СЖК»ни ҳозир олимларнинг ўзлари ҳам у қадар қатъий тавсия қилишмаяпти. Ахир ҳар қандай янгилик ҳам замон ўтиши билан тобора янгиланиб, такомиллашиб боради-да.

...Бир вақтлар (таҳминан бундан 40 йил муқаддам) машҳур биолог олим М. Завадовский кашфиёти «СЖК» (бўғоз бия қонидан тайёрланган зардоб — сиворотка) асримизнинг 80-йилларига қадам қўйиб, қорақўлчилик тараққиётн талаблари даражасидан бирмунча орқада қолаётганлигини ҳаётнинг ўзи кўрсатмоқда. Боиси, оламга машҳур сур, кўк, қора, қамбар, нўхотгул, олмагул, қаламгул теларининг сифати хавф остида қолди. Сатҳи 1100—1200 квадрат сантиметр бўлган териларимизнинг республика бўйича 12—15 процента эндиликда 850—900 квадрат сантиметр, баъзан ундан ҳам кичик бўлиб қолаётганлигидан куюнмай бўладими?

Узоққа борманг. Ўтган йили республикамиз бўйича қорақўлчилик билан шуғулланадиган 90 га яқин хўжаликнинг (бунинг 10 дан зиёди давлат наслчилик заводлари) айримларида «СЖК»-ни ўринсиз қўллаш оқибатида олинган қорақўл теларининг 15—42 процентини майдалашган терилар ташкил этди. Чуновчи, давлат наслчилик хўжаликлари ҳисобланган Қашқадарё областидаги «Қорақум» совхози 18,6, «Ўзбекистон» совхози 20,6, Бухоро областидаги «Коммунизм» колхози 33,9, Жиззах областидаги Киров номли хўжалик 26,9, «Фориш» совхози 42 процент миқдорида салмоқли ҳам, сифати ҳам талаб даражасида бўлмаган терилар топширди.

Айни вақтда, «СЖК»дан мавжуд қўлланмаларда қатъий белгилаб қўйилган нормалар асосида фойдаланаётган, таъбир жоиз бўлса уни «инсоф» билан ишлатаётган, пировардида, олинаётган қорақўл терилар ҳажми ва сифатини яхшилаш ишига салмоқли ҳисса қўшиб, ибратли кўрсаткичларга эришаётган хўжаликлар ҳам оз эмас. Булар орасида Ғагарин номли (Сурхондарё), Эргаш Жуманбулбул ўғли номли, «Қизилча», «Каттақўрғон» (Самарқанд), «Муборак», «Ғузор» (Қашқадарё), Свердлов номли, «Оёққудуқ» (Бухоро) совғаси ўнлаб хўжаликларни кўриш мумкин. Холисона ҳақиқат; қани эди «СЖК»ни суиистеъмол қилаётган, кўрқўрона қўллаётган, қўйиб берса, уни қорақўлчиликда «алкоголизм»га айлантираётган айрим хўжаликлар ҳам улардан ўрнак олсалар!

Хуллас, жойлардан кетмакет тушаётган таклиф ва истаклар, билдирилаётган мулоҳазалар шуни кўрсатмоқдаки, «СЖК» препаратидан иложи борича астасекинлик билан узоқлашиб бориш, ундан фойдаланишни муайян маромга солиш лозим. Шундагина тери ҳам, насл ҳам яхшиланади, шундагина, гўшт ҳам, жун ҳам мўл бўлиб бораверади, шундагина ташқи бозорларимизгина эмас, ички бозорларимиз ҳам фақат юксак сифатли қорақўл терилар олиш имконига эга бўлади. Бу соҳада чорвадорлар қорақўлчиликда Иттифоқимиздагина эмас, балки жаҳонда йирик илмий даргоҳ — **Самарқанддаги Бутуниттифоқ қорақўлчилик илмий-тадқиқот институти ходимларнинг ёрдамига муҳтожлар, деб ўйлаймиз.**

Чорвачиликда қўзини сўйиш, терини шилиш, тузлаш, қуритиш ва саралаш энг муҳим ишлардан саналади. 1975 йилнинг кузида Самарқандда жаҳон қорақўлчиларнинг учинчи халқаро симпозиуми ўтказилди. Ўшанда қорақўлшунос йирик олимлардан бири сўзга чиқиб, Қозоғистон чорвадорларининг илғор иш усуллари ҳақида мамнун гапирди. Чуночи, қозоғистонлик чорвадорлар қорақўл терн тайёрлаш ишларини бутунлай механизация ғарданига юклаганлар. Улар соатига 40 ва ундан ҳам знёд терини юқори сифат билан қўлдан чиқаряптилар. Республика рационализаторлари ва ихтирочилари қўзи терисини шилиш, тузлаш, қуритишга мўлжалланган махсус мосламалар, қурилмалар яратишибди. Қандай соз!

Хўш, бу усулни нега бизнинг республикамиз чорвачилик хўжаликларида жорий қилиб бўлмас экан? Бизнинг рационализатор ва ихтирочиларимиз ҳам чорвадорларга кўмак беришлари мумкин-ку?!

Сир эмас, ҳозир миллионмиллион қорақўл қўйлари боқилаётган республикамиз хўжаликларининг барчасида бу ишлар аҳсанят қўлда бажарилмоқда.

Бу масалада ҳам тегишли **ташкилотлар, илмий марказлар, олимлар ва мутахассислар ўз фикр-истакларини билдирадилар, деган умидамиз. Қолаверса, республикамиз зоотехниклари, ветеринария врачлари ва техниклари сингари чорвачиликнинг қўйи мутахассислари ҳам бу борадаги суҳбатимизда фаол иштирок этишларини истардик.**

Номоз САЪДУЛЛАЕВ.

«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

Оналар ва болалар ҳақида ғамхўрлик

УМУМХАЛҚ ИШИ

Халқ бахт-саодати тўтрисида ғамхўрлик қилиш, КПСС XXVI съездида яна бир карра таъкидланганидек, ҳамиша Коммунистик партия бутун амалий фаолиятининг олий мақсади бўлиб келди, ҳозир ҳам шундай ва келгусида ҳам шундай бўлиб қолади. Социалистик турмуш тарзимизнинг барча таркибий қисмларини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Оналар ва болаларнинг турмушини яхшилаш, шу мақсадда болалари бўлган кам даромад оилаларга давлат йўли билан ёрдам беришни кучайтиришнинг янги системаси ишлаб чиқилиши бунга яққол мисол бўла олади.

Маълумки, республикамиз кўп болали оилалар сони жиҳатидан Иттифоқда етакчи ўринлардан бирини эгаллайди. Бу йил бизда ярим миллиондан ортиқ оила қариб 1,5 миллион бола учун қўшимча нафақа олди. Шу жумладан тўрт ва ундан ортиқ фарзанд учун ойига 48 сўм ва ундан ортиқ пул 107 мингга яқин оила бюджетига ой сайин қўшилиб турди.

Ўн биринчи беш йилликда ҳам серфарзанд оилаларга давлат ёрдамини кучайтириш юзасидан катта тадбирлар ўтказилади. Ҳар йили январь-февралда болаларга ёрдам белгилаш учун ҳужжатлар қайта расмийлаштирилади. Давлат социал страхование маблағи ҳисобидан амалга ошириладиган бу тадбирлар касаба союз ташкилотлари зиммасига юклатилган. Ҳозир касаба союз ва хўжалик ташкилотлари кучғайрати ана шу муҳим иш — ҳужжатларни қайта расмийлаштиришга тайёргарликка қаратилиши керак.

Бу йилги республика давлат социал страхование бюджети маблағининг 32 проценти ана шу мақсадга ҳаржланади. Шунингдек, вақтинча иш қобилиятини йўқотганлиги учун ,ҳомиладорлик учун, касал болаларни парваришлаш учун бераладиган нафақаларга, болаларнинг ёзги дам олишини, мактабдан ташқари хизмат кўрсатишни ташкил этиш учун сарфланади. Бу йил санаторий типидаги пионер лагерларида 25 мингдан ортиқ бола дам олганлигини айтиш кифоя. Оналарни болалари билан бирга санаторий-профилакторийларда соғломлаштиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу йил ёзда мингдан ортиқ оналар ўз фарзандлари билан бирга саломатликларини мустаҳкамлаб қайтдилар.

Партиямиз XXVI съездида қабул қилинган социал программага мувофиқ ишчи оналарга қўшимча имтиёзлар белгиланмоқда. Жумладан, 12 ёшгача икки ва ундан кўпроқ боласи бўлган ишчи аёлларнинг йиллик отпускаси уч кунга кўпайтирилди. 1983 йил ноябридан бошлаб эса Ўрта Осиё республикаларида камида бир йиллик умумий иш стажига эга бўлган аёлларга туққандан кейин қисман ҳақ тўланадиган отпуска жорий этилади: бола бир ёшга тўлгунга қадар ойига 35 сўм миқдорида пул тўланади. Бундан ташқари бола бир ярим ёшга тўлгунга қадар онасига қўшимча отпуска берилади, лекин пул тўланмайди.

Мамлакатимизда болалар ва оналар тўғрисида ғамхўрлик қилиш чинакам умумхалқ иши бўлиб қолган.

О. АСҚАРОВА,
Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг инструктори.

Олимлар ва қурувчилар кенгаши

Биноларнинг асослари, пойдеворлари ва ер ости иншоотлари динамикасига бағишлаб республика пойтахтида ўтказилган бешинчи Бутуниттифоқ конференцияси қатнашчилари мажлислар тугагач Тошкентнинг янги қурилишлари, шаҳар метрополитени билан танишдилар. Мамлакатдаги барча қардош республикаларнинг биргаликдаги куч-ғайратлари билан обод қилинган бу катта шаҳар кўпгина қурилиш ташкилотлари, илмий марказлар учун ўзига хос синов майдони бўлиб қолди, улар бу ерда фан ва техниканинг энг янги ютуқларини, юксак самарали қурилиш материалларини, илғор технологияларни, оригинал лойиҳа ечимларини жорий этмоқдалар.

Олимлар билан тажрибакор қурувчилар бинокорлик фанидаги янги йўналиш — ер ости иншоотларининг сейсмик динамикасини ривожлантириш истиқболларини, лойиҳа ишларининг техникавий даражасини, қурилиш сифати ва экономикасини ошириш вазифаларини муҳокама қилдилар, метрополитенларнинг зилзилага чидамлилиги, уларни юмшоқ тупроқда барпо этиш проблемаларини кўриб чиқдилар. Конференцияда ўнлаб доклад ва илмий ахборотлар тингланди, бир қанча секциялар иш олиб борди.

Конференцияда СССР Қурилиш ишлари давлат комитети раисининг ўринбосари И. И. Ипченко, СССР Фанлар академияси пухталик ва пластиклик проблемалари билан шуғулланувчи илмий кенгашининг раиси, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси А. А. Ильюшин нутқ сўзладилар.

(ЎзТАГ).

Республикамиз бўйлаб

УСТОЗ ИБРАТИ

Андижондаги Володарский номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси тикувчи-мотористи Нина Лохина корхона пешқадамларидан биридир. У шу кунгача ўн биринчи беш йилликкинг икки йиллик планини бажариб кўйди. Ҳозир унинг календарида 1983 йил бошланди. «Ўн бешлар ташаббусига кўшилган илғор ишчи бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажаришга аҳд қилди. У мунтазам равишда шахсий нормасини 200-220 процент қилиб ўлдаламоқда. Бунга у кўп йиллик тажрибаси, иш вақтидан унумли фойдаланиши туфайли эришяпти.

Коммунистик меҳнат зарбдори Н. Лохина ёшларнинг устози сифатида ҳам кўп иш қилмоқда. Корхонанинг ёш чеварлари ундан касб сирларини ўрганишяпти. Йилига 5—6 нафар шогирд қиз ундан тикувчилик касбини ўрганяпти.

ЮҚОРИ СИФАТ БИЛАН

Наманган мебель фабрикасининг аҳил коллективи давлат Сифат белгиси билан 1000 дона шкаф тейёрлади. Шу билан корхона коллективи социалистик мажбуриятдаги дастлабки бандни бажарди. Корхонада тайёрланаётган бошқа маҳсулотлар ҳам сифатли бўляпти. Бу ерда тайёрланган мебеллар харидоргирлиги билан ажралиб туради. Янги йилдан бошлаб область магазинларида янги мебеллар пайдо бўлади.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШ — БОШ ВАЗИФА

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежневнинг ГФРга қилган визит вақтида ўртага ташлаган тинчлик ташаббуслари Европада тинчликни мустаҳкамлаш учун, шунингдек умуман халқаро вазиятни соғломлаштириш учун муҳим аҳамиятга эгадир, деб таъкидлайди «Вархайт» газетаси. Мана шу амалий таклифлар Женевадаги музокараларда Совет Иттифоқи ўртага қўяётган мақсадларни тўла-тўкис ифодалайди.

Европадаги ядро қуролларини чеклаш тўғрисида Женевада бошланган Совет — Америка музокараларини жаҳон жамоатчилиги СССРнинг қуролланиш пойгасини тўхатишга, ҳарбий қарама-қаршилик хавфини қамайтиришга қаратилган изчил ташқи сиёсат йўли натижаси, деб баҳоламоқда, деб ёзади газета. Айни вақтда бу нарса Европа тинчлик тарафдорларининг авж олган ҳаракати ва ўр таъсир ўтказганидан, бу ҳаракат АҚШни музокаралар бошлашга мажбур этганидан ҳам далолат беради. Аммо Вашингтон бу музокараларда ижобий натижаларга эришиш ниятларига шубҳа тўғдирувчи позицияда турибди, шу сабабли тинчлик учун кураша танаффус бўлмаслиги керак, деб таъкидлайди «Вархайт» газетаси.

МИЛУОКИ. (Висконсин штати). «Биз совет раҳбари Л. И. Брежневнинг қуролланиш пойгасини тўхатишга ва қуролсизланишга қаратилган таклифларини табриклаймиз. Шу ташаббуслар қаршисида Америка ва жаҳон афкор оммасини чалғитишга уринаётган Вашингтон расмий доираларининг позицияси айниқса хунук кўринмоқда», — деди «Инсониятни сақлаб қолиш йўлидаги сафарбарлик» коалицияси раҳбарлик органининг аъзоси Донна Купер хоним ТАСС мухбирига.

АҚШнинг 150 га яқин жамоат ва сиёсат ташкилотини бирлаштирувчи коалициянинг Милуокида бўлиб ўтган бешинчи миллий конференцияси расмий пропаганданинг янги совет таклифларини сохталаштириб кўрсатиш йўлидаги уринишларига қарамай, қуролланиш пойгаси проблемаларига Совет Иттифоқининг ёндашиши билан Американинг ёндашиши ўртасидаги тафовутни тобора кўпроқ американликлар англаб етаётганликларини яққол намойиш қилди. «АҚШ маъмурияти СССР билан музокараларга нисбатан реалистик позицияда турадиган пайт келди», — деб таъкидлади конференция делегати Холл Склор хоним.

БРАЗИЛИА. Совет Иттифоқининг янги тинчлик ташаббуслари — СССР инсониятни ядро ҳалокати хавфидан омон сақлаб қолиш йўлларини қидираётганини кўрсатувчи яққол далилдир, — деди Бразилия миллий конгрессининг депутати Аудалио Дантас. АҚШ маъмуриятининг агрессив сиёсати эса инсониятнинг ҳозирги ҳаётига ва келажагига таҳлика солмоқда. Мана шу хавфли сиёсатга қарши, Ер юзида тинчлик ва хавфсизлик учун курашиш — барча халқларнинг бурчидир.

(ТАСС).

ТАСС фотохроникаси.

ҲИНДИСТОН ПАРЛАМЕНТИ СЕССИЯСИДА

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон пойтахтида ўтаётган парламент қишки сессиясида Ҳиндистоннинг ташқи сиёсат масалалари муҳокама қилинди.

Парламент аъзолари Вашингтон маъмуриятининг қуролланиш пойгасини авж олдириш ва кескинликни кучайтиришга қаратилган милитаристик йўлини қатъий қоралядилар.

Кўпгина депутатлар СССРнинг ташқи сиёсати тинчликсевар характерда бўлиб, халқаро кескинлик юмшатилишини мустаҳкамлашга қаратилганлигини қайд этиб ўтдилар.

«Қуролсизланиш!» — Францияда чиқадиган «Авангард» журналининг махсус сонида эълон қилинган фотомонтажнинг номи ана шундай аталган. Жаҳон жамоатчилиги, Ер юзидаги барча холис ниятли кишилар инсониятга хавф-хатар солаётган ядро ҳалокатининг олди олиниши ва қуролланиш пойгаси жиловланиши учун конкрет амалий қадамлар қўйилишини қатъий талаб қилмоқдалар.

ФРАНЦИЯ БИЛАН ЛАОСНИНГ ҚАРОРИ

Франция билан Лаос 1978 йилнинг августида узилган дипломатия муносабатларини тиклашга қарор қилдилар.

Франция ташқи алоқалар министрлигининг тарқатилган ахборотида ана шу ҳақда гапирилади. Яқин вақт ичида Парж ва Вьектьянда икки мамлакат элчихоналари ўз ишини бошлайди. Лаос ҳукумати Франсияни «Лаосга қарши тўқмат пропагандасини ўтказишда ва Франция территориясида ҳам, шунингдек Лаоснинг ўз ичида ҳам Лаос ҳукуматига қарши олиб борилган кўпорувчилик ишларини қўллаб-қувватлашда» айблаганидан кейин Франция билан Лаос ўртасидаги муносабатлар узилган эди. (ТАСС).

АСОСЛИ ТАШВИШ

ЛОНДОН. Англия жамоатчилиги Британия ороларида Американинг ядро қуроли жойлаштирилиши муносабати билан асосли ташвиш билдирмоқда. Жамоалар палатасининг аъзоси Ж. Фоукс парламентда яқинда Шотландиянинг Холи-Лох кўрфазидаги Американинг ядро сув ости кемалари базасида рўй берган воқеа хусусида сўров билан мурожаат қилганлиги Бунинг навбатдаги далили бўлди.

Мутахассисларнинг фикрича, Буюк Британия ўша воқеа содир бўлган вақтда ядро ҳалокати ёқасига келиб қолган. «Посейдон» ракетаси ўнта ядро зарядли каллаклар билан бирга сузувчи базадан сув остн кемасига ташиб келтирилаётган пайтда лебедка ишлаган ва ракета пастга кулади, шунда автомат тормозлар уни бевосита сув ости кемасининг корпуси тепасидагина ушлаб қола олди. Аммо «Посейдон» ракетаси барибир кема бортига урилди. Бу воқеани кўрган кишилар лебедкада ишлаган ҳарбий хизматчи маст бўлган ёки қорадори еган дейишмоқда.

Ж. Фоукснинг сўровида ана шу воқеа муносабати билан Шотландияда ташвиш жуда кучайиб кетганлиги айтилади.

ШАРҲЛОВЧИ МИНБАРИ

ХАЛҚ АНЪАНАСИ

Декабрь ойи Совет Иттифоқи билан Ҳиндистон учун алоҳида аҳамиятга эгадир. Совет — Ҳиндистон дўстона муносабатлари тарихидаги иккинчи шонли воқеанинг йиллиги — ўртоқ Л. И. Брежнев Ҳиндистонга қилган биринчи визитининг 20 йиллиги ва 1980 йилда Деҳлида олий даражада ўтказилган Совет — Ҳиндистон учрашувининг бир йиллиги шу ойда нишонланаётир. Ўтган йилги учрашув вақтида Л. И. Брежнев билан Индира Ганди ҳар икки мамлакат ўртасидаги мустаҳкам дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш тўғрисидаги тарихий ҳужжатларни имзоладилар.

Халқларимиз туб манфаатларига жавоб берувчи ҳамкорликнинг ана шу муҳим соҳаларига бағишланиб қадимий ва навқирон Ҳиндистонда ҳозир ҳинд — совет дўстлиги ойлиги ўтаётир. Дўстлик ойлиги миқёслари жуда кенг бўлиб, унда миллионларча ҳиндлар қатнашмоқдалар. «Совет Иттифоқи ўртоқлари» жамияти ва Ҳиндистон — Совет маданият жамияти Совет — Ҳиндистон муносабатларининг тарихи ва ҳозирги аҳволига, ҳар икки улуғ халқ ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашда Л. И. Брежнев ўйнаётган жуда катта ролга бағишланган неча юзлаб митинглар, лекциялар, симпозиумлар, фотокўргазма ва кинофестивраллар уюштирмоқдалар.

Ҳиндистонда ўтказилаётган Совет — Ҳиндистон анъанавий дўстлик ойлигида мамлакат жамоатчилиги ҳар икки давлат ўртасидаги самарали иктисодий ҳамкорликнинг жуда катта аҳамиятини таъкидламоқда. Совет Иттифоқининг ёрдами билан Ҳиндистон саноат ва қишлоқ хўжалигининг мустаҳкамлади, уларнинг мустақил ривожланиши учун асос яратди. Жаваҳарлал Неру Ҳиндистонни мустақил деб эълон қилган вақтда очарчиликни, қайғуалам ва касалликларни билмайдиган мамлакатни барпо этиш соҳасида қўйган вазифаларни бажаришда ва мамлакатнинг саноат, қишлоқ хўжалиги ва бошқа соҳаларида катта ютуқларга эришувида СССРнинг беғараз ёрдами ва қўллаб-қувватлаши муҳим роль ўйнамоқда.

Совет Иттифоқи ёрдамида Ҳиндистонда 70 дан зиёд саноат объекти қурилди ёки бунёд этилмоқда. Улар мамлакатда ишлаб чиқарилаётган барча металлургия ускуналарининг 80 процентини, пўлатнинг 35 процентини етказиб бермоқда. Бизнинг мамлакатимиз ғаллачилик хўжалиги, мойли экинлар, уруғчилик ва қишлоқ хўжалиги машинасозлигини ривожлантиришда Ҳиндистонга катта ёрдам кўрсатмоқда.

Ҳар иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий ва техникавий ҳамкорлик кенгаяётганлиги туфайли Совет — Ҳиндистон товар айрибошлаш миқдори ҳам ортмоқда.

СССР билан Ҳиндистоннинг кўп томонлама алоқаларида серқирра ишлар давлат комитети раисининг ўринбосари И. И. Ипченко, СССР Фанлар академияси асосида тобора ривожланиб бораётир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежневнинг 1980 йил декабрида Ҳиндистонга қилган расмий дўстона визити совет — ҳинд дўстлигини мустаҳкамлашга қўшилган янги катта ҳисса бўлди. Бу визит тинч-тотув яшашнинг намунаси бўлган Совет — Ҳиндистон муносабатларини янада юқори поғонага кўтарди, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга анча ёрдам берди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида таъкидлаганидек, «Совет — Ҳиндистон дўстлиги ҳар иккала мамлакатимизда мустаҳкам томир ёйган халқ анъанаси бўлиб қолди». Ҳиндистонда шу кунларда ўтаётган ҳинд — совет дўстлиги ойлигида бу сўзлар янада зўр куч билан янграмоқда.

А. РУЗИЕВ.

«СОВЕТ ҲУКУМАТИ ТИНЧЛИК ВА ҚУРОЛСИЗЛАНИШГА ИНТИЛМОҚДА».

ЛОНДОН. «Совет ҳукумати тинчлик ва қуролсизланишга интилаётганлигига эстойдил аминман», — деди Англиянинг таниқли сиёсий арбоби лорд Ноэль-Бэйкер мудофаа масалалари юзасидан парламентдаги мунозаралар вақтида сўзга чиқиб.

У Совет Иттифоқига қилган сафаридан кўпи кеча қайтиб келди. Совет Иттифоқида у давлат арбоблари билан, жамоат ташкилотларининг вакиллари, оддий совет кишилари билан учрашиб суҳбатлашди.

Ана шу учрашувлардан, деди у, совет раҳбарлари ва халқи ядро урушининг барча даҳшатлари ва хавф-хатарини Англиянинг сиёсий арбоблари билан аҳолисига қараганда анча яхшироқ англайдилар, деган қатъий ишонч ҳосил қилдим.

Совет ҳукумати агрессив уруш режаларини ўйламоқда деган гапга ишониш мумкинми ахир, деб давом қилди лорд Ноэль-Бэйкер. Совет Иттифоқи томонидан ҳарбий хавф бор, деган пропаганда максадидаги даъвоғар мутлақо асоссиз деб ҳисоблаймен.

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ КУНИ

Кўп миллатли Совет давлатида шахсни ва умуман жамиятни ҳар томонлама ва уйғун равишда ривожлантириш учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган. 10 декабрь куни Москвада, Союзлар уйида Инсон ҳуқуқлари кунига бағишлаб ўтказилган жамоатчилик йиғилишида шу нарса уқтириб ўтилди. Йиғилишни СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси, СССР парламент группасининг раиси А. П. Шитиков очди.

Докладчи — ВЦСПС секретари В. П. Провоторов СССР Конституциясида гарантиялаб қўйилган инсон ҳуқуқлари тўғрисида батафсил гапириб берди, шахсни камол топтириш, совет гражданларининг демократик ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлаш ҳамда гарантиялаш ишида унинг алоҳида аҳамиятини қайд этди. Совет кишиларининг фаровонлигини янада ўстиришни таъминлашни бош вазифа қилиб қўйган КПСС XXVI съезди мамлакатимизда партия билан давлатнинг меҳнат аҳли тўғрисидаги ғамхўрлигини жуда яққол намойиш этди, деб таъкидлади у. Съезднинг бу йўли ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1981 йил ноябрь Пленумидаги нутқида, СССР Олий Советининг олтинчи сессияси қабул қилган 1981—1985 йилларда СССРня иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат планида ўзининг ёркин ифодасини топди.

Йиғилишда БМТ Бош секретари К. Вальдхаймнинг Инсон ҳуқуқлари куни муносабати билан йўллаган мактуби ўқиб эшиттирилди.

Йиғилиш аҳли якдиллик билан резолюция қабул қилиб, уни БМТ Бош секретари К. Вальдхаймга юборди. Резолюцияда империализмнинг агрессивлиги кучайганлиги сабабли халқаро вазият жиддий равишда кескинлашган ҳозирги шароитда КПСС XXVI съезди ишлаб чиққан 80-йилларнинг тинчлик программасини рўёбга чиқариш мамлакатлар ва халқларнинг тақдири учун ғоят муҳим аҳамиятга эга эканлиги таъкидланади.

* * *

Шу куни Киев ва Минскда ҳам Инсон ҳуқуқлари кунига бағишланган йиғилишлар бўлиб ўтди.

(ТАСС).

СУРАТЛАРДА: 1. Третьяков галереяси биносининг ташқи кўриниши. 2. УзССР Давлат санъат музейида намойиш этилаётган Третьяков галереяси фондидан ташкил топган махсус кўргазмадаги асарлардан намуналар.

ТРЕТЬЯКОВ ГАЛЕРЕЯСИ КЎРГАЗМАСИ ТОШКЕНТДА

САНЪАТ КОШОНАСИДАГИ МЎЪЖИЗА

Мухбиримиз кўчма кўргазма ташкилотчилари ва томошабинлар билан учрашиб, улардан айримларининг фикрини олди.

И. Б. ПОРТО,
Третьяков галереяси илмий секретари:

— Совет Иттифоқидагина эмас, балки жаҳон миқёсида машҳур Третьяков галереясини кўришга иштиёқмандлар жуда кўп. Минглаб санъат ихлосмандларининг илтимосларини назарда тутган ҳолда галерея ҳар йили бир неча бор шундай кўргазма ташкил этади. Яқинда Олмаота ва Тбилиси шаҳарларидан қайтиб келдик. Янги йилда қардош республикаларнинг яна бир нечасида тасвирий санъат ҳавасмандларини хурсанд этиш ниятимиз бор. Албатта, бу кўргазма томошабинларга 57 минг дурдона асар сақланаётган галерея ҳақида тугал тушунча бера олмаса-да, ундаги асосий асарлар ҳақида маълумот беради. Тошкентда очилган бу кўргазмадаги асарлар Третьяков галереяси фондига мансуб бўлиб, у XIX аср охири ва XX аср бошидаги рус санъати ҳақида ҳикоя қилади. Уч ой давом этадиган бу кўргазмада томошабинлар М. Врубель, В. Серов, М. Нестеров, А. Бенуа, К. Коровкин, А. Матвеев, А. Голубкина, С. Коненков каби машҳур рассомлар, ҳайкалтарошлар ижоди билан танишадилар.

Юқорида Третьяков галереясини кўришга қизиқувчилар ниҳоятда кўпчиликни ташкил этиши ҳақида гапирган эдик. Дарҳақиқат, музейда бир кунда 7 минг томошабин бўлади. Бир йилда эса у 1,5 миллиондан ошиб кетади. Шунингдек, йил мобайнида музей 13 минг экскурсия группасини қабул қилади. Музейдан ташқарида 1500 лекция ва суҳбатлар ўтказилади. Бундан ташқари музей қошида 100 та болалар тўгараклари ва 50 дан ортиқ маданият университетлари ишлаб турибди. Тошкентда очилган мазкур кўргазма ҳам омма орасида олиб бораётган ана шундай тадбирларимиздан биридир.

С. АБДУЛЛАЕВ,
рассом, Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи директори, Совет Иттифоқи Қаҳрамони:

— «Санъат — халқникидир», —деган эди Владимир Ильич Ленин. Дарҳақиқат, ҳақиқий санъат асарлари халққа тушунарли ва жуда яқин бўлади. Ҳақиқий санъат асарларини томоша қилишга одамларни чорламайдилар, балки уларнинг ўзлари унга пешвоз борадилар.

Бугун санъат музейи ҳар қачонгидан ҳам гавжум. Студент-ёшлар, рассомлар, санъаткорлар, колхозчилар, ишчию хизматчилар машҳур галерея жавоҳирларини катта қониқиш ва қизиқиш билан томоша қиляптилар. Кўргазмадан олган таассуротларини галереянинг олтин китобига ёзиб қолдирмоқдалар. Третьяков галереяси бу йил ташкил топганлигининг 125 йиллигини нишонлади. Ана шу тантаналардан кейинги биринчи кўчма кўргазманинг Тошкентда очилиши ҳам алоҳида аҳамиятга эга. Бу СССРнинг 60 йиллиги ва Тошкент шаҳрининг 2 минг йиллигига муносиб совға бўлади ва у санъат кошонасида рўй берган бир мўъжиза бўлиб эсда қолади.

С. ЭШОНТУРАЕВА,
СССР халқ артисти:

— Ватанимизнинг юраги — Москвада жуда кўп бўлганман ва ҳамма вақт Третьяков галереясини кўришга ошиққанман. Негаки, у Москвадаги нодир ёдгорликлардан бири ҳисобланади. Уни томоша қилганинг сайин қани энди музейни бошқатдан яна бир айланиб чиқсам, дейсан. Расмларнинг давр, одамлар, ҳаёт ҳақидаги дам жозибадор, дам мунгли ва ҳаяжонли тасвири сени ҳаяжонга солмай иложи йўқ. Ҳа, ранглар гапиради, ранглар куйлайди, ранглар йиғлайди... Ажойиб санъат, дилларни тўлқинлантириб, тугёнга соладиган санъат. Уларда бутун бир халқнинг босиб ўтган йўли, ҳаёти, кураши ва орзулари ранглар тасвирида ҳикоя қилинади. Кўчма кўргазмани томоша қилаётиб яна бир нарсага қойил қоласан, киши. Тошкентга келтирилган ғайрим асарлар Третьяков галереяси учун ҳали янги, яқиндагина сотиб олинган экан. Улар Москвадан ташқарида биринчи бор намойиш этилаётганлиги билан янада қадрлидир. Булар В. Рождественский, Н. Кримов, Б. Григорьев, А. Бенуа, А. Голубкина, А. Матвеев, И. Ефимов ижодига мансуб дурдоналар. Третьяков галереяси билан Тошкентдаги бу учрашув Ўзбекистон меҳнаткашларининг ҳақиқий санъат байрамидир.

СПОРТ

БАҲСЛАР, МАРРАЛАР, ГОЛИБЛАР

● **ХОККЕЙ.** Биринчи лига коллективлари яна бир тур учрашувларидан кейин чемпионатнинг биринчи давраси ўйинларига якун ясадилар. Ҳозир Новосибирскнинг «Сибирь» хоккейчилари 48 очко билан пешқадамлик қилишмоқда. Тошкентнинг «Бинокор» командаси навбатдаги учрашувни Усть-Каменогорск шаҳрида маҳаллий торпедочилар билан ўтказди. Учрашувда майдон эгалари 5:1 ва 6:4 ҳисобида устун келдилар. Бинокорчилар 35 очко билан олтинчи ўринни эгаллаб туришибди. Вакилларимиз давранинг якунловчи учрашувини бугун «Сибирь» командаси майдонида ўтказишади.

● **ФУТБОЛ.** Тошкентда «Ҳосил байрами» совғини учун ёшлар ўртасида ўтказилган Бутуниттифоқ турнири якунланди. Ўзбекистон командаси сўнгги учрашувни Тожикистон футболчилари (1:0) билан ўтказди. Лекин, республикамиз футболчилари мазкур учрашув натижасидан қатъи назар 8 очко билан муддатидан илгари бош совғини қўлга киритишди.

● **ШАХМАТ.** Фрунзада дона суриш усталарининг баҳслари якунланиб бормоқда. Яна бирнеча учрашувлардан кейин чемпион аниқланади. Учинчи тур ўйинларидан кейин Г. Каспаров — 7, О. Романишин билан Л. Псахис — 6,5, В. Тукмаков — 5,5, Г. Аъзамов билан В. Купрейчиклар 5 тадан очко тўплаб пешқадамлар гуруҳини ташкил қилишган. Тошкентлик Г. Аъзамовнинг навбатдаги учрашуви ниҳоясига етмай кечиктирилди.

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

БУЁҚЛАРДА ҲАЁТ ЖИЛОСИ

Уста Маҳкам Облоқулов оиласини бугунги кунда фақат Ургутда эмас, бутун мамлакатда, ҳатто чет эллларда ҳам яхши билишади. Унинг етти авлоди кулол ўтган. Боболари Тўхтамиш кулол, Тўқсон кулол, Хидир кулол тупроққа жон бағишлаб ўз замонида катта шуҳрат қозонишган. Эндиликда уста Маҳкам ва унинг болалари аждодлари ижодий анъаналаринни муваффақиятли давом эттиришяпти.

Уста Маҳкам отаси уста Облоқул қўлида таҳсил кўрди, унинг қанотида кулоллиқнинг энг иозик сирларини ўрганди. Отаси хат таниласа ҳам, ўта хушфаҳм ва хуштаъб киши эди, жозиба сеҳрини теран ҳис этарди. Шунинг учун ҳам у ясаган кўза, офтоба, коса ёки лаган нафислиги, бежиримлиги билан қўзларни қамаштирарди. Ота фазилатлари шундоққина фарзанди қалбига кўчди. Ўн ёшида дастгоҳ ёнига ўтирган уста Маҳкам гўзаллик оламига дадил кириб борди.

Халқ амалий санъатини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун Уста Маҳкам Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби унвонига сазовор бўлди, уни СССР Рассомлар союзи аъзолигига қабул қилишди. Шуниси қувончлики, ўй бекаси Саҳобат Раҳматуллаева ҳам эзгулик ва нафосат мафтунидир. У каштадўз сифатида ном қозонди. Оқила ва моҳира аёл қўлидан чиққан кашталарнинг ҳар бири такрорланмас санъат асаридир. Шу боис бу хуштабиатли, нозик дилли аёлни ҳам СССР Рассомлар союзи аъзолигига қабул қилишди. У республикамиз каштадўз аёллари орасида биринчилардан бўлиб ана шундай юксак шарафга эришди.

Ҳа, бу катта оилага чинакам бахтни чинакам ижодий изланиш самараси бўлган санъат бахш этди. Оиланинг ҳар бир аъзоси нафосат шавқи билан яшаётганлигини кўриб, ҳавасингиз ошади. Уста Маҳкам саккиз фарзанд — беш қиз, уч ўғил ўстирди. Улар бир-биридан ширин, бир-биридан одобли — ёшаш, меҳнат қилиш моҳиятини тўғри тушунишади, энг муҳими, халқ амалий санъатини севишади. Тўнғич қизлари Гулнора турмуш қурган, маиший хизмат кўрсатиш комбинатида ишлайди: каштачилик-попончиликда унинг олдига тушадиганини Ургутда тополмайсиз. Дилбар, Феруза, Нодира ҳам каштадўзликни ўрганиб олишди. Кенжатой Моҳира ҳам опалари изидан боряпти. Улар волидан муҳтарамалари — Саҳобат опадан сабоқ олиб, Ургутнинг такрорланмас сўлим табиати жилоларидан нусха кўчиришга, жозиба қудратини сўзанга нақш этишга интилишади.

Саҳобат опа қўлига игна олганда рассом ҳолатига киради. Галдаги сўзана, кашта, зардевол, зардўзи дўппини тикаётганида сержило нақш, безак кашф этиш иштиёқида узоқ ҳаёл суриб қолади. Ҳозирги вақтда унинг қўлида оҳор топган халқ амалий санъати буюмлари мамлакатимизнинг марказий шаҳарлари — Москва, Ленинград, Киев, Тошкент музейларида муваффақиятли тарзда намойиш қилинмоқда. Шунингдек, опа чет эллик мухлислардан ҳам кўплаб буюртмалар олмоқда.

Оила шуҳратини тараётган уч азамат ўғил — Тоштемир, Намоз, Нўмонжонларнинг истеъдоди ҳам таҳсинга сазовордир. Улар кулоллик сирларини эгаллаб, ота қанотига киришганига анча бўлди. Ота катта ўғли Тоштемир қобилиятига айниқса чуқур ишонади. У ясаган кулоллик буюмлари область, республика ва Иттифоқ миқёсидаги кўргазмаларда юқори баҳо олди, турли конкурслар мукофотига сазовор бўлди.

Аҳил оиланинг истиқболи ҳам халқ амалий санъатига туташ: севимли халқи қалбидаги нозик туйғуларни сополда ифодалаётган уста Маҳкам ижодий изланишни изчил давом эттирмоқда. Биз бахтли хонадоннинг бебаҳо мулкига айланган олдиндигина цехга кирамиз. Назаримизда, уста ва унинг шогирдлари ишлайдиган олдиндигина қўлбола дастгоҳ — чархнинг майин товуши Ургут айловарлари, далалари оша Самарқанд, Москва, Ленинградга эшитилиб туради. Ҳозир устанинг отасидан мерос қолган бу кўҳна ёдгорлик ўрнида кулоллик буюмлари ишлаб чиқарадиган замонавий комбинат қуриш мўлжалланмоқда. Кейинчалик ана шу комбинат базасида кулоллар тайёрлайдиган мактаб ишлай бошлайди. Унда уста Маҳкамнинг ўзи ҳар йили ўнлаб шогирдлар тарбиялайди.

Уста Маҳкам ҳунари — жозибали санъатига қизиқувчилар тобора кўпаймоқда. У дунёнинг тўрт бурчидан ҳар куни мактублар олади. Украина ва Белоруссиядан, ГДР ва Болгариядан, АҚШ ва Японидан янги-янги буюртмалар учун илтимосномалар узлуксиз оқиб келади. Токиода, Вашингтонда ўтган халқаро кўргазмалар дипломларини олганда қанчалар севинди. Ватанимиз пойтахти Москвада ўтган кўрик фахрий ёрлиғи қўлига текканда боши кўкларга етди. Яқинда Ҳиндистондан унинг номига каттагина пакет келди. Уни очиб, кўзларига ишонмади. Ҳинд журналларидан бири унинг суратини босибди, кулоллик маҳорати ва истеъдоди муфассал ёритилган мақола эълон қилибди.

Кулоллик маҳорати... У бу маҳоратни эгаллагунча, фарзандлари ва бошқа шогирдларига ўргатгунча қанча машаққатли йўлни босиб ўтди. Ҳақиқий санъат асари яратиш учун турли мураккаб жараёнларни аниқлик билан бошқариш керак. Тупроқ, гил танлаш, ҳар хил химиявий элементлардан таркиб топган бўёқ тайёрлаш, нақш солиш... Ниҳоят, буюмларни ҳумдонга жойлаб, авайлаб пиширш — булар кулолдан маҳоратдан ташқари нозик дид, жўшқинлик, зийраклик ва матонат талаб этади. Бу фазилатлар устада ҳам, ундан фотиҳа олган фарзандларида ҳам мужассамлашган... Уста Маҳкам оила бахти санъат йўлидай ойдин эканлигига ишонади. Ана шу ишонч уларни муқаддас мақсад сари етакламоқда.

А. ДИЛМУРОДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор ўринбосари Б. ЮСУПОВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Буратино кўргазмаси. 10.35 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.05 — Ҳамма нарсадан азиз. Киноэпопея. 5-фильм. 12.00 — Фильм-концерт. 12.50 — Спортлото. 13.00 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 13.00 — Илмий-оммабоп фильм. 13.50 — Сиз бунга қодирсиз. 14.50 — Камалак. 15.15 — Дунё воқеалари. 15.30 — Қисқа метражли бадиий фильмлар. 16.20 — Ҳайвонот оламида. 17.20 — Ҳамдўстлик. 17.50 — Дўстлик қувончи. 19.00 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 19.30 — Фигурали учиш бўйича халқаро мусобақалар. 20.15 — Менинг муҳаббатим. Кинокомедия. 21.30 — Время. 22.05 — Фигурали учиш бўйича халқаро мусобақалар. 22.45 — Кинопанорама.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Илмий-оммабоп фильмлар. 10.20 — Тонгги почта. 10.50 — Ҳужжатли фильм. 11.05 — Концерт. 11.55 — Н. Тихонов. Иллар ва йўллар. 12.35 — Киносаёҳатчилар клуби. 13.35 — Фильм-спектакль. 16.00 — Тўпли хоккей. «Динамо» (М) — «Сибсельмаш». 17.45 — Ёш келин-кўёвлар телеклуби. 19.00 — Музикали киоск. 19.30 — Здоровье. 20.15 — Театр афишаси олдида. 21.15 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Мулойим. Бадиий фильм — 23.20 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телеминиатюралар. 10.55 — Сўз кетиндан сўз келар. 11.15 — Телеспектакль. 12.40 — Светофор. 13.25 — Концерт. 14.05 — Шахмат мактаби. 14.35 — Кинокўрсатув. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Биргаликда шодон қадам ташлаймиз. 19.00 — Инсон ва қонун. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ўзбекистон рассомлар союзининг кўргазма зали. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Ойсулув даласи. Бадиий фильм 18.00 — **Душанба кўрсатувлари.**

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Халқ қўшиқлари. 9.35 — Ешлик. 10.15 — Дугоналар. 11.30 — Ю. Юсупов куйлайди. 13.00 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 13.30 — Сизнинг хонадонингизда. 14.00 — Шўр ювиш муҳим тадбир. 13.20 — Ўзбекистон ССР халқ артисти Хожи Абдулазиз Расулов ҳақида мусиқали эшиттириш. 17.00 — Ешлик. 18.15 — Сиёсий билимлар радиоуниверситети. 18.30 — Таниш оҳанглар. 19.25 — Музикали глобус. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Қиш ўйлари. 23.15 — Шанба оқшомида.

●

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

1—10 январь кунлари соат 11 да, 13, 15,00 да

ЯНГИ ЙИЛ АРЧАСИ

Мультфильмларнинг қаҳрамонлари Корбобо ҳузурида меҳмонда.

Марказий «Юбилей» спорт зали кассасида олдиндан билет сотиш ташкил этилган.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Кассалар ҳар куни соат 10.00 дан 19.00 гача ишлайди.

Справкалар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-07-53.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/XII да **Гурунг,** 13/XII да **Оқ таналилар** (12.00), **Гурунг** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 12/XII да **Дилафрузга тўрт ошиқ** (15.00), **Тошкентнинг нозанин маликаси** (19.30), 13/XII да **Гулсара.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **янги программа. Совет цирки усталарининг гастроллари.**

«Узглавкаракульпром» республика ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарлиги, партия комитети ва маҳаллий комитети контрол-ревизия бўлимининг мудири И. Тургуновга онаси

Қандолат ҚУРБОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

„ЗАНГОРИ ЭКРАН“ ҲАФТАЛИГИ

14—20 ДЕКАБРЬ

14 ДЕКАБРЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Болалар катта хорининг чиқиши. 10.35 — Бола — болада. Бадиий фильм. 11.45 — Илмий-оммабоп фильм. 12.45 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Спалар мактаби. 16.30 — Концерт. 17.00 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар 17.30 — Кичик Бр. Ораторня. 18.05 — Орлёнок телестудиясида учрашув. 18.50 — Мультфильм. 19.10 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.40 — Концерт. 20.10 — Севимли роллар. 21.30 — Время. 22.05 — Ю. Гуляев куйлайди. 23.05 — Дунё воқеалари. 23.20 — Ҳужжатли фильмлар.

МОСКВА-IV. Профилактика муносабати билан Марказий телевидение IV-программасида кўрсатувлар намойиш этилмайди.

ТОШКЕНТ-I. 10.20 — Табиатшунослик. 10.40 — Денгиз қуруқлиги. Телефильмлар. 11.25 — Табиатда сув. 11.45 — Порлоқ келажакка чорла. Бадиий фильм. 18.00 — Тенгдош. 18.40 — КПСС Марказий Комитети ноябрь (1981 йил) Пленуми қарорлари — ҳаётга! 19.00 — Ешлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Р. Бобожон. Шоир туғилган кунинг 60 йиллигига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — М. Раҳимова ва М. Қозоқбоев, Қ. Усмонов концерти. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламда нима гап? 22.20 — Қамал. Бадиий фильм. 1-қисм.

ТОШКЕНТ-II. 18.00 — Ўзбекистон пахтакорларининг улкан меҳнат галабасига бағишланган музикали кўрсатув. 1-қисм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Математика.

15 ДЕКАБРЬ, СЕШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Болалар учун қисқа метражли бадиий фильмлар 10.55 — Усмирлар ижоди. 11.40 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.00 — Концерт. 16.30 — Рус тили. 17.00 — Ҳужжатли фильмлар. 17.35 — Концерт. 18.05 — Ешлар адреслари. 19.05 — Бугунги кўрик. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фильм-концерт. 20.30 — Ҳамма нарсадан азиз. Киноэпопея. 6-фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Дўстларимиз чеҳраси. 22.55 — Дунё воқеалари. 23.10 — Концерт.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05, 13.10 ва 17.35 — Шахмат мактаби. 10.35 ва 11.40 — Тарих. 11.00 — Астрономия. 11.30 — Илмий-оммабоп фильм. 12.05 ва 17.00 — Француз тили. 12.40 ва 13.40 — География. 14.10 — М. Е. Салтиков-Щедрин театри. 15.40 — Ўқув кўрсатуви. 16.10 — А. П. Чехов. Хамелеон. 16.35 — Ҳужжатли фильмлар. 19.30 — Халқаро панорама. 20.15 — Қишлоқ янгиликлари. 21.15 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Ёқиш йўл. Бадиий фильм. 23.40 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Телефильм. 12.30 — Адабиёт. 13.00 — Қамал. Бадиий фильм. 1-қисм. 18.05 — Мультфильм. 18.10 — Сўз кетидан сўз келар. 18.40 — Қувноқлар даврасида. 19.10 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Фильм-концерт. 21.30 — Время. 22.05 — З. Фахриддинов таҳрибаси. 22.15 — Қамал. Бадиий фильм. 2-қисм.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Ўзбекистон пахтакорларининг улкан меҳнат галабасига бағишланган музикали программа. 2-қисм. 20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Физика. 21.30 — МОСКВА-IV.

16 ДЕКАБРЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ҳамма нарсадан азиз. Киноэпопея. 6-фильм. 11.05 — Концерт. 11.50 — Олга, болакайлар. 12.50 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.15 — Ҳужжатли фильм. 15.25 — Концерт. 16.10 — Горичилар, қаердасиз! 16.40 — Илмий-оммабоп фильмлар. 17.10 — Қаҳрамон шаҳарлар ҳақида қўшиқлар. 18.00 — Хоккей. Халқаро турнир. ЧССР — Швеция. 20.30 — Ҳамма нарсадан азиз. Киноэпопея. 7-фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. Халқаро турнир. СССР — Финляндия. Танаффусда — дунё воқеалари.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 ва 16.40 — Ҳужжатли фильм 10.05, 13.10 ва 17.30 — Ота-оналар, сизлар учун. 10.35 ва 11.35 — Ўқув кўрсатуви. 11.05 ва 15.10 — Эстетик тарбия. 12.05 ва 17.00 — Немис тили. 12.40 ва 13.40 — Умумий биология. 14.10 — Адабий этюдлар. 15.40 — Сенинг ленинча нутуқхонанг. 16.10 — Анъаналар давоми. 19.30 — Венгерча манзаралар. 19.45 — Ҳамдўстлик. 20.15 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 21.15 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Биринчи муҳаббат. Бадиий фильм. 23.20 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Физика. 12.00 Телефильм. 12.30 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Қамал. Бадиий фильм. 2-қисм. 18.05 — Мультфильмлар. 18.30 — Қизиқарли учрашувлар. 19.00 — Мусобақа — омма ижоди. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ижод гулшани. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Бугун оламда нима гап? 22.15 — Қамал. Бадиий фильм. 3-қисм.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Совет давлати ва ҳуқуқи асослари. 18.40 — Ешлик. 19.10 — Химия. 20.10 — Янгиликлар. 20.30 — Француз тили. 21.00 — Ҳуқуқ тартиботни қўриқлаш — бизнинг умумий ишимиз. 21.30 — МОСКВА-IV.

17 ДЕКАБРЬ, ПАЙШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ҳамма нарсадан азиз. Киноэпопея. 7-фильм. 11.05 — Ҳайвонот оламида. 12.05 — Концерт. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 18.10 — А. Фадеев туғилган кунининг 80 йиллигига. 16.40 — Шахмат мактаби. 17.10 — Анъаналар давоми. 17.40 — Концерт. 18.30 — Миллионлар ленинча университети. 19.00 — Расмларда кўёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Концерт. 19.55 — Фан оламида. 20.25 — Фильм-концерт. 20.35 — Ҳамма нарсадан азиз. Киноэпопея. 8-фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Балет ҳақида. 23.20 — Ҳужжатли фильмлар. 23.50 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05, 12.05 ва 17.00 — Испанча сўзлашинг. 10.35 ва 11.45 — Табиатшунослик. 10.55 — Партия адабиёти ва партия ташкилоти. 11.25 — Илмий-оммабоп фильм. 12.35 ва 13.35 — Зоология. 13.05 ва 17.30 — Оналар мактаби. 14.05 — Ўқув кўрсатуви. 14.50 — Концерт. 15.10 — Офицерлар. Бадиий фильм. 16.35 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — А. Карпов шахмат бўйича уч марта жаҳон чемпиони. 20.15 — Концерт. 21.15 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Учиш кечиктирилди. Бадиий фильм. 23.20 — И. Стравинский. Муқаддас баҳор.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Зоология. 12.00 — Санъат гунчалари. 12.10 — Ўқув кўрсатуви. 13.00 — Қамал. Бадиий фильм. 3-қисм. 17.55 — Болалар учун фильм. 18.10 — Ешлик. 19.00 КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телефильм. 19.55 — Ўзбекистон ССР халқ рассоми Н. Г. Карахан. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Чорвачилик — зарбдор фронт. 22.25 — Қамал. Бадиий фильм. 4-қисм.

18 ДЕКАБРЬ, ЖУМА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ҳамма нарсадан азиз. Киноэпопея. 8-фильм. 10.55 — Фильм-концерт. 11.25 — Горичилар, қаердасиз! 11.55 — Халқ ижодиёти. 12.40 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.10 — Болалар саҳналари. 18.05 — Мультфильм. 18.50 — Концерт. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.35 — Жонажон Ватанимиз бўйлаб. 20.05 — Концерт. 21.30 — Время. 22.15 — Ҳужжатли фильм. 22.35 — Хоккей. Халқаро турнир. СССР — ЧССР.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Ҳужжатли фильм. 10.05 ва 17.00 — Совет тасвирий санъатида коммунист образи. 10.35 ва 11.40 — Тарих. 11.00 Умумий биология. 12.05 ва 17.30 — Инглиз тили. 12.40 ва 13.40 — Ўқув кўрсатуви. 13.10 ва 15.25 — Рус санъати. 14.10 — Бил ва уддала. 14.55 — Ҳозирги замон совет прозасида Улуғ Ватан уруши мавзуи. 15.55 — Ботаника. 16.15 — Тарих. 16.45 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Концерт. 20.15 — Киносаёҳатчилар клуби. 21.15 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.15 — Коммунист. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Рус адабиёти. 12.00 — Светофор. 12.45 — Қамал. Бадиий фильм, 4-қисм. 17.55 — Қўғирчоқ фильм. 18.10 — Ҳаёт каби тирик. 18.40 — Ешлик. 19.10 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ишчиларик руҳидаги даврада. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.15 — Дунё воқеалари. 22.45 — Оловнинг тизгинланиши. Бадиий фильм. 1-серия.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Ўқитувчилар учун консультация. 18.40 — Телефильм. 19.00 — Чизма геометрия. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Немис тили. 20.50 — Телефильм. 21.00 — Зарбдор меҳнатимиз — беш йилликка. 21.30 — МОСКВА-IV.

19 ДЕКАБРЬ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — Концерт. 10.40 — АБВГДейка. 11.10 — Ота-оналар, сизлар учун. 11.40 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 12.10 — Камалак. 12.40 — Спортлото. 12.50 — Концерт. 14.35 — Концерт. 15.00 — Дунё воқеалари. 15.15 — Пакет. Бадиий фильм. 16.25 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 17.25 — Ленинча ҳақиқат. Кантата. 17.40 — Сиёсий шарҳловчи В. П. Бекетов суҳбати. 18.10 — Фильм-концерт. 19.00 — Шеърий композиция. 19.30 — Э. Гилельс чалади. 20.15 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.15 — Концерт.

МОСКВА-IV. 9.00 — Время. 9.45 — Илмий-оммабоп фильмлар. 10.35 — Концерт. 11.05 — Ҳужжатли фильм. 11.25 — Тонгги почта. 11.55 — Оғир атлетика бўйича СССР чемпионати ва кубоги. 12.30 — Қалб хотираси. Телеспектакль. 14.55 — Музикали киоск. 15.25 — Кинопрограмма. 17.10 — «Уйқуда ги гўзал» балетига ёзилган куйдан парчалар. 18.05 — Ҳужжатли фильм. 19.05 — 1981 йил қўшиқлари. 20.15 — Здоровье. 21.00 — Халқ куйлари. 21.15 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.15 — Энг иссиқ ой. Бадиий фильм. 1-серия.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.30 — Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида. 11.00 — Ўзбекистон ёш композиторларининг асарлари. 11.50 — Инсон болаликдан бошланади. 12.20 — Қизил палатка. Бадиий фильм. 1-серия. 13.40 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 17.55 — Юлдузча. 18.25 — Оламга саёҳат. 19.05 — 18-армия ветеранлари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концертнинг давоми. 21.30 — Время. 22.15 — Оловнинг тизгинланиши. Бадиий фильм. 2-серия.

18.05 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

20 ДЕКАБРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.50 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.45 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.45 — Здоровье. 12.30 — Тонгги почта. 13.00 — Совет Иттифоқи чет эллик меҳмонлар нигоҳи билан. 13.15 — Қишлоқ янгиликлари. 14.15 — Оғир атлетика бўйича СССР чемпионати ва кубоги. 14.45 — Тропинкалар. Бадиий фильм, 1 ва 2-серия. 17.35 — Музикали киоск. 18.05 — Ҳалқаро панорама. 18.50 — Мультфильм. 19.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 20.00 — Хоккей. Халқаро турнир. СССР — Швеция. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. Учрашувнинг давоми. 23.40 — Концерт. 00.20 — Янгиликлар.

МОСКВА-IV .9.00 — Время. 9.50 — Ҳужжатли фильмлар. 10.35 — Қамалак. 11.00 — Ҳайвонот оламида. 12.00 — Халқ жилолари. 12.30 — Мультфильм. 13.20 — Адабий ўқиш. 14.00 — Цирк майдонида. 16.00 — Хоккей. Халқаро турнир. Финляндия — ЧССР. 18.30 — Кундан кунга. Телеспектакль. 19.30 — Концерт. 20.00 — Сиз бунга қодирсиз. 20.45 — Концерт. 21.15 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 21.30 — Время. 22.05 — Энг иссиқ ой. Бадиий фильм. 2-серия. 23.10 — Адабий ўқиш.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Мўъжизалар куни. Концерт. 10.35 — Ўзбекистон спорти. 11.05 — Қизил палатка. Бадиий фильм. 2-серия. 12.25 — Қувноқ стартлар. 13.25 — Совет киноси усталари. 14.30 — Реклама. 18.05 — Мультфильм. 18.10 — Ўйлаб топ. 18.40 — Телефильм. 19.00 — Инсон ва биосфера. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телеминиатюралар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Бадиий фильм.

15.40 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45,